

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

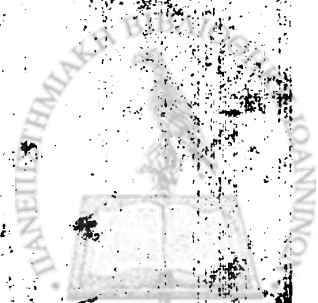

026000347864

71/74
ΛΙΟΝ

NS 381 (a)

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΙΣΤΟΙ ΑΡΑΧΝΗΣ	1880
ΣΤΑΛΑΚΤΙΤΑΙ	1881
ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	1882
ΘΑΔΟΙΠΟΡΙΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ (Τρεῖς ἡμέραι ἐν Τήνῳ).	1883

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ

ΕΙΔΥΛΛΙΑ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ—ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ—Η ΚΟΡΗ
ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ—ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ—ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ
ΓΡΗΑΣ—ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΤΙΚΟΙ—ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ.

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

1884.

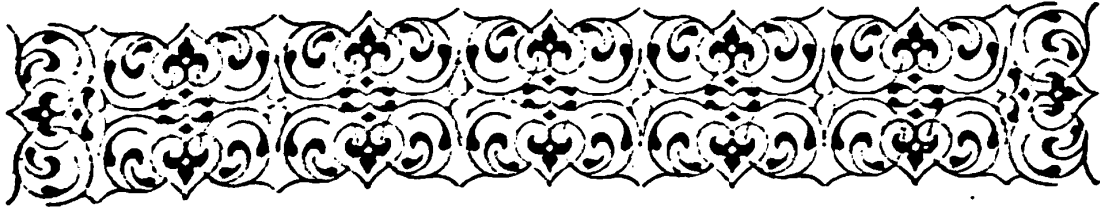
Αρ. Βιβλ. Ελευθ: 11553 ✓

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ο ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ

Λάλει, καϋμένη ταμπουρά, τραγούδια τῆς ἀγάπης·
Τραγούδα ὄλαις τῆς ὀμορφαις καὶ τῆς χαριτωμέναις,
Τραγούδα τῆς μελαχριναῖς καὶ τῆς μαυρόμματούσαις,
Πῶχουν τὰ μάτια τὰ γλυκά, τὰ φρύδια τὰ γραμμένα,
Τραγούδα καὶ τῆς γαλαναῖς καὶ τῆς ξανθομαλλούσαις,
Πῶχουν τὸν ἥλιο ἔς τὰ μαλλιά, τὴν ἀνοιξι ἔς τὰ χεῖλη,
Τραγούδα τῆς βεργόλιγναις καὶ τῆς καμαρωμέναις,
Πῶχουν ἀρχόντισσας κορμὶ καὶ Ρήγισσας καμάρι,
Τραγούδα καὶ τῆς παχουλαῖς κ' ἐκείναις τῆς κοντούλαις,
Πόλο φουντώνουν σὰ' μηλιαῖς τὰ μῆλα φορτωμέναις.

Λάλει, καϋμένη ταμπουρά, παινέματα καὶ χάρες·
Τραγούδα ὄλαις τῆς ὀμορφαις καὶ τῆς καλαῖς τῆς χώρας,
Μὰ πρῶτ' ἀπ' ὄλαις τῆς Λενιώ, τῆς παπαδιᾶς τὴν κόρη,

Πῶχει διπλαῖς τῆς ἐμμορφισίς καὶ ταιριασταῖς τῆς χάρες·
 Ὀπῶχει ἀπ' τῆς μελαχριναῖς τὰ μάτια καὶ τὰ φρύδια,
 Κι' ἀπ' τῆς ξανθούλαις τὰ μαλλιά, τὰ χεῖλη τὰ δροσᾶτα·
 Ὀπῶχει ἀπ' τῆς βεργόλιγναις κορμί κυπαρισσένιο
 Κι' ἀπ' τῆς κοντούλαις τῆς μικραῖς τὸ πεῖσμα καὶ τὸ νάζι.

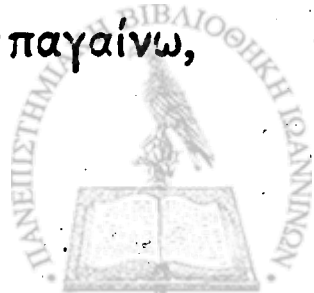
Λάλει, καϋμένε ταμπουρᾶ, ὅσο νὰ ξημερώσῃ.
 Κι' ἂν μοῦ τὴ φέρῃς τὴ Λενιώ τῆς παπαδιᾶς τὴν κόρη,
 Ἐγὼ σοῦ τάζω τάξιμο πεῦ θὰ ζηλέψῃ ὁ κόσμος,
 Ἐγὼ τῆς κόβω τὰ μαλλιά καὶ σοῦ τὰ βάνω τέλις,
 Νάχῃς τὰ τέλιά σου χρυσᾶ, χρυσοῦ καὶ τὴ φωνὴ σου.

Ο ΞΕΝΙΤΕΜΜΕΝΟΣ

Βαρέθηκα τὴν ξενιτειὰ τόρα πέντ' ἔξη χρόνια,
Θέλω νὰ πάω 'στὸ σπίτι μου καὶ 'στὸ παλιὸ χωριὸ μου,
Πάφρησα μάννα καὶ γονιὸ, μὴν πέσουν καὶ πεθάνουν,
Δίχως νὰ δώσουν τὴν εὐχὴ 'στὸν ἀκριβὸ τὸ γυιὸ τους,
Πάφρησα ταῖρι μοναχό, γυναῖκα μαυρομμάτα,
Μὴ με θορρῆ πῶς πέθανα καὶ ντύθηκε 'στὰ μαῦρα.

Σὰν ἐφθασα 'στὸν τόπο μου κανεὶς δὲ' μὲ γνωρίζει·
Καρδούνιασεν ἡ ὄψι μου 'ς τῆς Μπαρμπαριάς τὸν ἥλιο,
Κι' ὄλοι γιὰ ξένο μὲ θαρροῦν καὶ ξένο μὲ φωνάζουν.
Κ' ἓνας μου φίλος γκαρδιακὸς ἐκεῖνος μὲ γνωρίζει·
Γλυκὰ γλυκα μ' ἀγκάλιασε, μ' ἐφίλησε 'στὸ στόμα
Καὶ μοῦπε μὲ ψιλὴ φωνή, μὲ δακρυσμένα μάτια:
—Κάλλιο γιὰ πάντα νὰ ἤσουνα 'στῆς ξενιτειᾶς τὰ μέρη,
Παρὰ νάρθῃς 'στὸν τόπο σου καὶ 'στὸ παλιὸ χωριὸ σου.
—Τὸ τ' εἶν' τὰ λόγια ποῦ μοῦ λές, τὰ πικραμένα λόγια,,
'Στὴν ξενιτειὰ ἤμουν ἔρημος καὶ 'στὸ χωριὸ ἔχω σπίτι.
—Τὸ σπίτι σου ἦταν χάλασμα, 'γκρεμίστηκε καὶ πάει.
—Τὸ σπίτι μου ἂν γκρεμίστηκε, 'στῆς μάννας μου παγαίνω,

- Τὴ μάννα σου τὴ θάψαμε ἑσταίϊ Γιαννιοῦ τὴν πόρτα.
 — Ἐχω γυναῖκα ἑμορφονιά ποῦ λαχταρᾶ γιὰ μένα.
 — Ἐψές, προψές ἑπαντρεύτηκε καὶ ἑπήγε ἑς ἄλλον τόπο.
 — Ἄφησα χίλια πρόβατα θὰ πάω νὰ τὰ κουρέψω.
 — Τὰ πρόβατα ψοφίσανε κ' οἱ πιστικοὶ σου φύγαν.
 — Ἐχω χωράφι ἑθάμνευτα, θὰ πάω νὰ τὰ θαμνέψω.
 — Σ τὰ πῆραν τὰ χωράφιά σου καὶ στὰ θερίζουν ἄλλοι.

— Ὅλο τὸ βιός μου χάθηκε κι' ὄλη ἡ χαρά μου πάει.
 Μάχω ἑστά στήθιά μου καρδιά καὶ δύναμι ἑς τὰ χέρια.
 Θεὸς σχωρέσ' τὴν μάννα μου ποῦνε ἑστὴ γῆ θαμμένη,
 Κι' ὀπῶχει τὴ γυναῖκα μου καλὰ νὰ τὴ φυλάη,
 Μὴν πάη ποτὲ ἑς τὴν ξενιτειά καὶ τοῦ τὴν πάρουν ἄλλοι,
 Κι' ὀπῶχουν τὰ χωράφιά μου μὲ ἑγεία τους μὲ χαρά τους,
 Κ' ἐγὼ ἑστὴ ράχη ἐκεῖ ἑψηλὰ θὰ χτίσω μιὰ καλύβα,
 Θὰ κόφτω πεῦκα ἑστὸ βουνὸ καὶ λυγαριαῖς ἑστὸν κάμπο,
 Θὰ σκάφτω ἑμπελοχώραφα, θὲ νὰ θερίζω στάρια,
 Θὰ ἑμπῶ τσοπάνος ἑςὲ μαντροί, ἑςὲ σπιτικὸ κοπέλλι...
 Ἄναθεμά σε ξενιτειά καὶ σὲ καὶ τὰ καλά σου!
 Κάλλια ἑδῶ πέρα δουλευτῆς παρὰ ἑστὰ ξέν' ἑφέντης.

Η ΨΑΡΟΠΟΥΛΑ

Ἡ Ψαρπούλα ἡ ἑμμορφη, τοῦ Μπαρμπαγιάνν' ἡ κόρη,
Κεντρεῖ καὶ ράφτει τὰ προικιά καὶ τραγουδεῖ καὶ λέει:
— Προικάκιά μου καλότυχα κι' ἑμμορφοκεντισμένα,
Ποιός θ' ἄν' ὁ νιός, ποῦ θὰ χαρῆ καὶ σ' αὐτὴ καὶ τὴν κυρά σας;
' Ἄν' ἴσως θ' ἄν' ψαρᾶ παιδί, ψαράκια νὰ κεντήσω,
Κι' ἄν' ἴσως θ' ἄνε κυνηγός, περδίκια καὶ τρυγόνια,
Κι' ἄν' εἶνε παπαδόπουλο, σταυρούς καὶ κομπολόγια,
Κι' ἄν' εἶν' ἐλόμμορφο παιδί καὶ ξακουστός λεβέντης,
Νὰ σ' αὐτὴ γεμίσω τῆς ραφαῖς μὲ πούλιας καὶ τιρτίρι.

Καὶ μιὰ Τσιγγάνα πέρναγε καὶ τὸ τραγοῦδι ἀκούει:

— Κόρη, μου, δὲς τὸ χέρι σου γιὰ νὰ σοῦ 'πῶ τὴ μοῖρα.

Κυττᾶ ἡ γρηὰ Γύρτισσα τῆς 'μορφονιαῖς τὸ χέρι

Καὶ συνεφιάζ' ἡ ὄψι της, τὰ χεῖλι της δαγκάνει.

— Τί τὸ κυττᾶς καὶ δὲ' 'μιλεῖς, μωρὴ γρηὰ Τσιγγάνα;

— Τί νὰ σοῦ 'πῶ, κακότυχη καὶ κοκομοιριασμένη; ...

Κρίμα 'ς τὰ τόσα κάλλη σου καὶ κρίμα 'ς τὰ προικιά σου,

Θὰ πάρης ἄντρα γέροντα καὶ θὰ καῆ ἡ καρδιά σου!

Ο ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

Ένας βασιλιάς βαρειά είν' άρρωστημένος,
Τό ειπαν οί γιατροί πώς δέν 'μπορεϊ νά ζήση,
Κ' ή βασίλισσα μοιρολογάει καί λέει:
—Ώχου, Ρήγα μου, ώχ άκριδέ μου άντρα,
Ποιός νά μου λεγε πώς χήρα θά μ' άφίσης
Μεσ' 'στά νιατα μου καί μεσ' 'στήν όμορφιά μου ! . .
—Σώπα, Ρήγισσα, καί χήρα δέ θά μείνης
Καί τό Ρήγα μας έγώ θά τόν γιατρέψω.
—Τ' είν' αυτά ποϋ λές, παιδί ξελογιασμένο;
Πούμαθες έσϋ τής γιατρικαίς νά κάνης ;
—Ό πατέρας μου ήταν γιατρός μεγάλος
Καί μ' έσπούδαξε καί μ' έμαθε καί μένα.
—Έλα, βρέ παιδί, μ' άν δέν μευ τιν γιατρέψης,
Τό κεφάλι σου τ σ ε λ ά τ η ς θά τó κόψη,
Κι' άν σταθής καλός νά τότε ματαγιάνης,
Τή σακκουλά σου φλουριά θά τή γεμίσω.
—Σάν δέ γιατρευτῆ μοϋ κόβης τó κεφάλι,
Κι' άν γενῆ καλά, φλουριά νά μη μοϋ δώσης·
Μύχουν άδερφó 'στά σίδερα δεμένο,
Βγάνε προσταγή νά τόν ξελευθερώσουν,

Ἐδῶς ὁ Θεός, γιατρεύτηκεν ὁ Ρήγας·
Κράζει τὸν γιατρό φλουριά τονὲ φορτώνει
Κ' ἡ βασίλισσα γλυκομιλᾷ καὶ λέει:
—Βρὲ καλὲ γιατρέ, γιὰ κάτσε ἔστο παλάτι
Καὶ θὰ σ' ἔχωμε σὰν ἀκριβὸ παιδὶ μας.
—Σῶπα, Ρήγισσα, κ' ἐγὼ γιατρός δὲν εἶμαι,
Εἶμαι ἴμορφονιά, κοπέλλα σὰν κ' ἐσένα,
Κ' ἐγείνα γιατρός καὶ ντύθηκα ἔσάντρίκια
Κ' ἤρθα κ' ἐγίανα τὸν ἄνδρα τὸν δικό σου
Κ' ἐλευθέρωσα τὸν ἀγαπητικό μου,
Ποῦ ἦταν χρόνους τρεῖς ἔτὰ σίδερα δεμένος.
Τώρα ἴσμιξάμε καὶ θὰ στεφανωθοῦμε.

—Ἐλα, κόρη μου, γλυκὰ νὰ σὲ φιλήσω
Καὶ χαρὰ ἔστο νιὸ ποῦ θὰ σὲ κάνη ταῖρι·
Προῖκα ὁ βασιλιάς τρεῖς χώραις θὰ σοῦ δώσῃ
Κ' ἡ βασίλισσα κουμπάρα σου θὰ γένη.

Η ΛΥΓΕΡΗ ΚΙ' Ο ΗΛΙΟΣ

Μιά λυγερή 'παινεύτηκε κ' εἶπε μεγάλο λόγος:

—'Εγὼ εἶμ' ἀπ' ὄλαις πει' ὀμμορφή καὶ πειὸ χαριτωμένη.
Ἔχω δύο μάτια ὀλόμαυρα, δύο χεῖλη κερασένια,
Κ' ἔχω πλεξίδες τὰ μαλλιά σὰν τῆς ὀχιαῖς πλεγμένα
Κ' ἔχω 'στὰ δύο μου μάγουλα τραντάφυλλα καὶ κρίνα
Καὶ λάμπω καὶ φεγγαβολῶ σὰν ἥλιος τάλωνάρη!

Κι' ὁ Ἥλιος 'σὰν τὴν ἄκουσε πολὺ τοῦ κακοράνη :

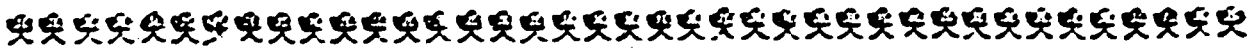
—Σώπα, καυμένη λυγερή, καὶ μὴν παραλαινέσαι·
Μὴ σοῦ μαυρίσω τὴ θωριά καὶ γίνης γυρτοπούλα.

—Καὶ ποῦ θὰ ἰδῆς τὴν ὄφι μου καὶ πῶς θὰ τὴ μαυρίσης,
Ποῦ ἔγὼ φορῶ τὴ μπόλιά μου 'στὰ φρύδια καὶ 'στὰ μάτια ;
Κι' ὁ Ἥλιος εἶπε τοῦ Βοριά κ' ἐσήκωσε τὴ μπόλια
Κ' ἐφάνηκεν ἡ ὄφι τῆς καὶ μαύρισ' ἡ θωριά τῆς.

Κ' ἡ κόρη πάλι ἐφώναξε καὶ πάλιν ἐματάειπε :

—Ἥλιε, κακὸ ποῦ μούκανες μὲ τὰ καμώματά σου,
Τόρ' εἶμαι πειὸ μελαχρινή καὶ πει' ὀμμορφή ἀπὸ πρώτα!

Η ΝΕΡΑΙΔΕΣ

Ένας λεβέντης 'μορφονιός και 'μορφοκαβαλάρης
'Απ' τὸ χωριό του ἐκίνησε 'ς ἄλλο χωριό παγαίνει
Ποῦν' πανηγύρι τᾶ' Ἡλιᾶ και τῶχε κἀνη τᾶμμα.
Μὲ τὴν αὐγὴ ξεκίνησε κι' ὁ ἥλιος πάει γιῶμα.
Κι' ὁ νιός ἐκοντοστάθηκε 'ς τὴν ἄκρη ἀπ' τὸ ποτάμι
Νὰ ξαποστάση τᾶλογο νὰ πιῇ κι' αὐτός νεράκι.
Μ' ἀκόμα δὲν ἐπέζεψε νὰ δέση τᾶλόγο του,
'Ακούει γυναῖκες πῶπλεναν και κοπανίζαν ροῦχα.
Δένει τὸ Μαῦρο 'στὸ κλαρί και πᾶ νὰ δῆ ποιαὶς εἶνε,
Μὴν εἶνε 'Ξαδερφάδες του και συμπεθεροπούλαις.
Μ' αὐταῖς δὲν εἶνε χωριαναὶς, σιγγούνια δὲ' φοροῦνε,
Φοροῦνε ροῦχα κάτασπρα και κάτασπρα μαντήλια
Κ' ἔχουν τρεῖς πῆχες τὰ μαλλιὰ 'στὴν πλάτη τους ριγμένα
Κ' ἔχουν τὴν ὄψι ὀλόχαρη, τὸ στόμα ζαχαρένιο,
Τὰ δύο τους μάτια ὀλόμαυρα σὰν τοῦ παπᾶ τὸ ράσο,
Κ' ἔχουν τὰ φρύδια ἀνάποδα και κάτω ἀπὸ τὰ μάτια.
Κι' ὁ 'μορφονιός τῆς γνώρισε πῶς ἦτανε νεραίδες.
'Ολαις ἐμοιάζαν ἀδερφαὶς 'στὴν ὄψι και 'στῆς χάρες
Μ' ἀπ' ὄλαις μιά ἦταν πει' ὀμμορφη και πειὸ χαριτωμένη
Ποῦ 'φόριε 'στὸ κεφάλι τῆς ὀλόχρυση κορῶνα.

Αὐτ' εἶν' ἡ Κάλω ἢ ὄμμορφη, κυρὰ μέσ' τῆς κυράδες,
Βασίλισσα ἑστῆς ἑωτικάϊς καὶ πρώτη ἑστῆς νεραΐδες.

Κι' ὁ νιὸς ἐκοντσοστάθηκε καὶ διπλοχαιρετάει:

—Ὦρα καλή, βασίλισσα καὶ σεῖς ἢ καλομοίραις!

—Καλῶς τὸν ὄμμορφο τὸ νιὸ καὶ τὸν καλὸ λεβέντη!

—Κυράδες, ποῦ λευκαίνετε τὰ ροῦχα ἑστὸ ποτάμι,

Δὲν πλένετε καὶ μένανε τὸ μαῦρό μου μαντῆλι,

Ποῦ λέρωσ' ἀπ' τὸν κορνιαχτὸ καὶ μούσκωσ' ἀπ' τὸν ἴδρω;

—Μετὰ χαρᾶς, λεβέντη μου καὶ ἄμορφοχωριανέ μου!

Τὸ παίρνει ἡ Κάλω ἢ ὄμμορφη μὲ τὰ χιονᾶτα χέρια,

Τὸ πλένει μιά, τὸ πλένει ὀυὸ καὶ πάλι τοῦ τὸ δίνει.

Τὸ βάνει ὁ νιὸς ἑστὸν κόρφο του καὶ πάει ἑστὸ πανηγύρι.

Κι' ὄθε περνᾶ καὶ στέκεται, κι' ὄθε κινᾶ καὶ πάει·

Ἐνας τὸν ἄλλον ἐρωτᾶ κ' ἕνας τὸν ἄλλο λέει:

—Σὰν τ' εἶνε ποῦ μοσχοβολᾶ καὶ τ' εἶνε ποῦ μυρίζει;

Μὴν εἶν' ἀγράμπελης κλαδί, μὴν εἶν' παπᾶ λιβάνι;

Μὴν εἶνε κόρφος κοριτσιοῦ ἑστὸ μόσχο βαφτισμένος;

—Δὲν εἶν' ἀγράμπελης κλαδί, μηδὲ παπᾶ λιβάνι,

Μηδὲ καὶ κόρφος κοριτσιοῦ ἑστὸ μόσχο βαφτισμένος,

Μόν' εἶνε τὸ μαντῆλι μου τὸ νεραΐδοπλυμένο.

Ἡ κυρὰ Κάλω τόπλυνε μὲ τᾶσπρα τῆς τὰ χέρια·

Μυρίζανε τὰ χερίά της κ' ἐμύρισε κ' ἐκεῖνο
Κ' ἐμύρισε κι' ὁ κόρφος μου κ' ἐγὼ καὶ τάλογό μου.
Ἐμύρισαν τὰ τρίστρατα, ἔμυρισαν κ' οἱ διαβάταις
Κ' ἐμύρισε κ' ἡ ἐκκλησιὰ κ' ἐμύρισ' ὅλη χώρα.
Μὰ δὲ μοῦ πρέπει ἐμένανε τέτοιο μαντήλι νάχω·
Γιὰ ἄλῃτε σεῖς ἢ λυγεραῖς κι' ὁμορφοκαμωμένας,
Ὅπου εἶστε πρῶταις ἐτὸ χορὸ καὶ πρῶταις ἐτὸ τραγοῦδι,
Πιαστῆτε, σύρτε τὸ χορὸ μιὰ μιὰ μὲ τὴν ἀράδα,
Κι' ὅποια χορέψη πειὸ καλά καὶ γλυκοτραγουδήση,
Τῆς δίνω τὸ μαντήλί μου καὶ τήνε κάνω ταῖρι.

Η ΜΟΝΑΧΟΚΟΡΗ

Γιὰ πές μου, κόρη μ' ὄμμορφη, γιὰτ' ἔχεις τέσσαίς χάρεις ;
Μὲ τί σὲ τρέφει ἢ μάννα σου καὶ τί καλὰ σοῦ δίνει ;
Μὴ σε ταΐζη ζάχαρι γιὰ νάχης τὴ γλυκάδα ;
Μὴ σε ποτίζη γάλατα κι' ἀσπρίζεις σὰν τὸ γάλα ;
Μὴ σε κερνᾶ ροδόνερο κι' ἀνθίζεις 'σὰν τὰ ρόδα ;
Μὴ σοῦχη στρῶμα πούπουλο γιὰ νὰ γλυκοκοιμᾶσαι ;
Καὶ μόσχο 'στὰ προσκέφαλα γιὰ νὰ μοσχομυρίζης ;
—Μένα ἢ καλὴ μαννούλα μου κ' ἢ ἀκριβὴ μου μάννα
Δὲ' μὲ ταΐζει ζάχαρι, δὲ' μὲ ποτίζει γάλα,
Δὲ' μὲ κερνᾶ ροδόνερο γιὰ νὰ πολυομμορφαίνω,
Δὲ' μούχει στρῶμα πούπουλο, προσκέφαλα μὲ μόσχο·
Μένα ἢ καλὴ μαννούλα μου μὲ χὰδια μ' ἀνατρέφει·
Μὲ τὰ γλυκά της τὰ φιλιὰ μου δίνει τὴ γλυκάδα,
Μὲ τὴν καλὴ της τὴν εὐχὴ μυρίζω 'σὰν τὸ μόσχο,
Μὲ τὴν ἀγάπη τρέφομαι, κ' ἀνθίζω κι' ὄμμορφαίνω...

Γιατ' εἶμαι κόρη μοναχὴ καὶ κόρη χαϊδευμένη.

✠ ❦ ❦ ❦ ✠

Η ΣΚΛΑΒΑ

Μπῆκαν οἱ Τούρκοι, ἐκάψαν τὰ ἐννια̑ χωριά
 Κ' οἱ χριστιανοὶ σκερπίσαν ἀπ' τὸ φόβο τους
 Χωρίσαν τὰ παιδι' ἀπὸ τῆς μαννάδες τους,
 Χωρίσαν ἀδερφάδες ἀπ' τὰδέρφιά τους,
 Ἐχώρισε καὶ δυὸ ἑμερῶν ἀντρόγγυνο
 Ὁ ἀντρας πάει κλέφτης 'στ' Ἀσπροπόταμο
 Κ' ἡ ὄμμορφή γυναῖκα του σκλαβώθηκε.
 Ἐ τῆς Πόλις τὸ παζάρι τὴν πουλήσανε
 Κ' ἓνας τρανὸς Βεζύρης τὴν ἀγόρασε.

Δώδεκα χρόνια μέσ' ἀπ' τὰ καφασία της
 Θωροῦσε τὸν ἀπρίλη μέ τὰ ρόδα του,
 Θωροῦσε τὸ γενάρη μέ τὰ χιόνιά του,
 Κ' ἐσπάραζε κ' ἐδέρονουνταν ἡ ἀμοιρη
 Σὰν πέρδικα κλεισμένη 'εὐ στενὸ κλουβί.

Μὰ κάποιος χριστιανὸς τὴν ἐλυπήθηκε
 Ἐφτὰ χιλιάδες γρόσσα τὴν ξαγόρασε
 Καὶ πίσω 'στὸ χωριὸ της τὴν ξαπόστειλε

Τὰ βάσανα τῆ γέραςαν παράκαιρα,
 Τὰ κλάυματα τῆς ψήσανε τὴν ὄψι της
 Κ' ἢ μαύραις ἐννοιαῖς τῆς ἀσπρίσαν τὰ μαλλιά·
 Μεσ' ἑ τὸ χωριὸ κανεῖς δὲν τὴν ἐγνώρισε.
 —"Ὡρα καλὴ, βρέ χωριανοὶ καὶ χωριαναίς,
 Μὴν ξέρετε τοῦ Γερομήτρου ὁ ἔγγονος
 Γιὰ ζῆ, γιὰ ξενιτεύθηκε, γιὰ πέθανε;
 —Καὶ ζῆ καὶ πάντα πρῶτος εἶνε 'στὸ χωριό·
 Εἶχε καλὴ γυναῖκα καὶ τὴν ἔχασε,
 Μὰ πῆρε κι' ἄλλη ἀκόμα πειὸ καλήτερη
 Κ' ἔχει καὶ δύο παιδιὰ ποῦ νὰ τοῦ ζήσουνε !

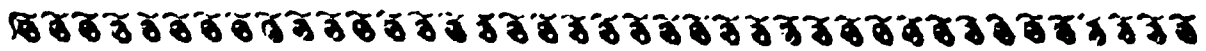
Σὰν τὸ κερὶ ἐγίνηκεν ἢ ὄψι της,
 Σὰν τὸ μπαμπάκι ἀσπρίσανε τὰ χεῖλη της . . .
 Παίρνει τὴ στράτα στράτα τὸν ἀνήφορο
 Καὶ πάει 'στὸ μοναστήρι 'στὴ Γουμένισσα:
 —Δόστε μου μαῦρα ράσα, ροῦχα τρίχίνα,
 Γιατ' εἶμαι κολασμένη κ' εἶμ' ἁμαρτωλὴ·
 Τούρκου φιλιὰ φαρμάκωσαν τὰ νιατά μου,
 Δώδεκα χρόνους 'ε ἐκκλησιὰ δὲ ζύγωσα.

Πέφτει κυλιέτ' όλονυχτίς 'στην ἐκκλησιᾶ,
Φιλεῖ καὶ τὸ σταυρὸ καὶ τὰ 'κονίσματα
Κι' ὡς τὴν αὐγὴ ξεψύχῃσ' ἀπ' τὰ κλάϋματα.

Καὶ εὖν τὴν ἐσηκῶσαν νὰ τὴν θάψουνε,
'Ο Κωνσταντῆς τοῦ Γερομήτρου ὁ ἔγγονος
'Εζύγωσε κ' ἐφίλησε τὸ λείψανο
Κ' ἐγνώρισε τὴν πρώτη τὴ γυναῖκά του.

Η ΤΡΕΙΣ ΜΑΓΙΟΠΟΥΛΑΙΣ

Ἐστὴ ράχη τῆς Καρβουναριᾶς τὴν πυκνοδασωμένην
Κάθεται μιὰ παλιόγρηνα σκυφτὴ καὶ ζαρωμένη
Κ' ἔχει τρεῖς κόραις λιγεραῖς, τρεῖς ὁμορφαῖς ξανθούλαις·
Ἡ μάννα εἶνε μιὰ μάγισσα καὶ ἡ κόραις μαγιοπούλαις.

Κ' ἐγὼ ἓνα βράδου ἀνήξερὸς ἔστην πόρτα τοὺς περνοῦσα.
Κ' ἐζήτησα νὰ πιῶ νερὸ γιὰτ' ἐπαραδιψοῦσα.
Μοῦδῶσαν κρύσταλλο νερὸ μέσ' ε' ἀργυρὸ λαῆνι,
Μὰ εἶχαν μαγέψη τὸ σταμνὶ καὶ ἄλλοί του ποῦ τὸ πίνει !
Ἐθάμπωσαν τὰ μάτιά μου, μοῦ ψήθηκε τὸ στόμα
Καὶ σὰν κανεῖς παληότοιχος ἔσωριάστηκα ἔστο χῶμα.
Κ' εὐθύς ἡ κόραις ἡ κακαῖς, τῆς μάγισσας ἡ γένναις
Χυθῆκαν καὶ μ' ἐζώσανε σὰν τῆς ὀχιαῖς πλεγμέναις . . .

Ἡ μιὰ μοῦ πῆρε τάρματα, ἡ ἄλλη τὰ φλουριά μου
Κ' ἡ τρίτη ἡ πειὸ μικρότερη μοῦ πῆρε τὴν καρδιά μου.

Ο ΓΕΡΟΚΛΕΦΤΗΣ

Λεβένταις τρῶν καὶ πίνουνε καὶ γλυκοτραγουδοῦνε.
Κ' ἓνας Σουλιώτης γέροντας καὶ κλέφτης καπετᾶνος
Ἄκούει τοὺς νιοὺς ποῦ τραγουδοῦν καὶ βαρυαναστενάζει.
—Δὲ' λές, καϋμένε γέροντα, καὶ σὺ κᾶνα τραγοῦδι,
Κᾶνα τραγοῦδι ἀπ' τὰ παλιά, ποῦν' πλει ὄμορφ' ἀπὸ τᾶλλα;

—Σὰν τί νὰ πῶ, μωρέ παιδιά, καὶ τί νὰ τραγουδήσω;
Μένα ἢ φωνή μου ἐβράχνιασε κ' ἐστέρεψ' ἢ καρδιά μου!
Σὰν ἤμουν μιὰ φορὰ κ' ἐγὼ παιδί καὶ παλληκάρι,
Δὲ' μ' ἔφταν' ἄλλος 'στὸ χορό, μηδὲ καὶ 'στὸ τραγοῦδι,
Μηδὲ καὶ 'στὴν παλληκαριά καὶ 'στὸ καλὸ σημάδι.
Γύριζα λόγκους καὶ βουνὰ κ' ἐπολεμοῦσα Τούρκους,
Κατέβαινα καὶ 'στὰ χωριά καὶ μάραινα κοπέλλαις.
Ὅσαις μαννάδες μ' ἔβλεπαν μὲ θέλαν γιὰ γαμπρό τους,
Κι' ὅσα κορίτσια μ' ἔβλεπαν μὲ καμαρῶναν γι' ἄντρα.
Δυὸ τρεῖς γιὰ μὲν' ἀρρώστησαν κ' ἐπέσαν καὶ πεθάναν
Κι' ἄλλαις τὸν κόσμον ἀρνήστηκαν κ' ἐφόρεσαν τὰ ράσα.
Μὰ 'γὼ καμμιά δὲ' χάρηκα, γυναῖκα δὲν ἐπῆρα,

Γιατ' ἤμουν κλέφτης 'στ' ἄγραφα καὶ τ' ἤθελα τὴν κάνω,
 Νὰ τήνε σέρνω 'στὸ πλευρὸ 'στὰ κλέφτικα λημέρια,
 Σὰν τί ζωὴ θὲ νὰ περνᾷ τί προκοπὴ θὲ νάχη!..
 Νὰ τὴν ἀφήσω 'στὸ χωριὸ καὶ πάλι τὴ λυπᾶμαι·
 Χήρα θὲ νὰ ἦταν κι' ὅσο ζωὴ, χήρα κι' ἀφοῦ πεθάνω.
 Χαρὰ 'ς ἐσᾶς, μωρὲ παιδιὰ, λεβένταις παινεμένοι,
 Πῶχετε πόδια γιὰ χορὸ, κι' ἀχείλι γιὰ τραγοῦδι,
 Πῶχετε στήθη γιὰ σεβδᾶ, καρδιὰ γιὰ τὴν ἀγάπη!
 Χαρὰ 'ς ἐσᾶς, μωρὲ παιδιὰ, τῆς Ρούμελης ξεφτέρια,
 Πῶχετε τόρα 'λευτεριά, ζωὴ χαριτωμένη,
 Καὶ δὲ' σᾶς σφάζουν τὸ γονιό, δὲ' σᾶς χαλοῦν τὰ σπίτια
 Δὲ' σᾶς σφαλοῦν τῆς ἀδερφαίς 'εὖ τούρκικα χαρέμια,
 Καὶ δὲ' γυρνᾶτε 'στὰ βουνὰ 'σὰν τάγρια καπλάνια,
 Μόνο περνᾶτε 'στὸ χωριὸ 'στῆς μάννας σας τὸ πλάι.
 Πιαστῆτ' ἀράδα 'στὸ χορὸ γιὰ νὰ σᾶς καμαρώσω
 Μὲ τὰ 'ψηλά σας τὰ κορμιὰ καὶ τὴ λιανὴ τὴ μέση,
 Νὰ θυμηθῶ τὴ νιότη μου καὶ τὸν παλιὸ καιρὸ μου,
 Ποῦ ἤμουν Ἀπρίλης σὰν κ' ἐσᾶς καὶ Μᾶης ἀνθισμένα
 Μὰ τόρα μὲ σκεπάσανε τὰ χιόνια τοῦ Γενάρη
 Κι' ὥρα τὴν ὥρα καρτερῶ τὸ Χάρο νὰ μὲ πάρη.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΠΙΣΤΙΚΟΥ

Ένας λεβέντης πιστικός τὰ γίδια του βοσκάει.
Τὰ γίδια βόσκουν'ς τὰ κλαριά κι' ὁ νιὸς 'ς τὴ γῆ καθίζει
Καὶ 'στὴ φλογέρα τραγουδεῖ καὶ βαρυαναστενάζει
Κι' ἀντιλαλοῦνε τὰ βουνὰ τοῦ πόνου τὸ τραγοῦδι:

Πρῶτ' εἶσαι σὺ 'στὴς ὄμμορφαις καὶ 'στὴς χρυσομαλλούσαις,
Πρῶτ' εἶσαι καὶ 'στὴ μαργιολιά καὶ πρώτη 'στὸ καμάρι.
Σὲ βλέπει ἡ γῆς καὶ χαίρεται κι' ὁ κάμπος λουλουδίζει
Κι' ὅποιος λεβέντης νὰ σὲ ἰδῇ σὲ λαχταρᾷ γιὰ ταῖρι.
Κ' ἐγὼ ἐνὸ χρόνους σ' ἀγαπῶ κι' οὐδὲ τὸ 'μολογᾶω,
Νὰ μὴν τὸ μάθη τὸ χωριὸ καὶ μὲ παιζογελοῦνε,
Νὰ μὴν τὸ μάθη ἢ μάννα σου κ' ἐρθῇ καὶ μὲ μαλλῶση,
Νὰ μὴν τὸ μάθης μηδ' ἐσὺ καὶ 'πῆς κακὸ γιὰ μένα.
Μόνον 'ς τὴ μαύρη λαγκαδιὰ τὸν πόνου μου τὸ λέω·
Μ' ἀκοῦν τὰ δέντρα καὶ βογγοῦν καὶ τὰ πουλιὰ σωπαίνουν,
Μ' ἀκοῦν τὰ γριολούλουδα καὶ κιτρινοφυλλιάζουν,
Μ' ἀκοῦν τὰ κρύα τὰ νερὰ κι' ἀπ' τὸν καῦμό θολώνουν

Μ' ἀκούει ἀγέρας τοῦ βουνοῦ κ' ἐκεῖνος μὲ λυπᾶται,
Μ' ἀκοῦνε καὶ τὰ σύννεφα καὶ ρίχνουνε βροχούλα ...

Μόνον ἐσὺ μὴδὲ μ' ἀκοῦς καὶ μὴδὲ κάν τὸ ξέρης,
Τὸ πῶς γιὰ σένα θά χαθῶ, γιὰ σένα θά πεθάνω.

Η ΚΟΡΗ ΚΑΙ ΤΟ ΝΑΥΤΟΠΟΥΛΟ

Μιά λυγερή κεντᾶ 'στὸ παραθύρι της
Κι' ὅλο κυττᾶ τὸ γαλανὸ τὸ πέλαγος
Κι' ὅλο κεντᾶ καὶ λέει καὶ τραγουδεῖ:
—Φύσα γλυκά, μωρὴ Νοτιᾶ θεότρελλη,
Καὶ σὺ Βοριᾶ, γιὰ κάθου 'λιγο φρόνιμα,
Γιατ' ἔχω τὸν καλὸ μου μέσ' 'στὸ πέλαγος
Καὶ καρτερῶ νάρθη τὴν Πασχαλιᾶ,
Νὰ βάνω τῆς νυφούλας τὰνθοστέφανο,
Νὰ βάνη τοῦ γαμπροῦ τὸ μοσκομάντηλο.

Τὴν ἄκουσ' ὁ Βοριᾶς καὶ τὴ συμπόνεσε,
Μὰ τῆς κακῆς Νοτιᾶς τῆς κακοφάνηκε:
—Τρελλὴ Νοτιᾶ δὲν εἶμ' ἐγώ, κοπέλλα μου,
Μόν' εἶμαι μαύρη, ὀλόμαυρη Νοτιᾶ,
Γιατὶ μαυρίζω ἀμέτρηταις καρδιαῖς
Βουλιάζω τὰ καράβια μὲ τοὺς ναύταις τους
Καὶ κάνω χήραις μίνναις κι' ὀρφανὰ παιδιὰ,
Κάνω κ' ἐσένα χήρα πρὶν νὰ 'παντρευτῆς! ..

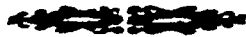

Σάν σίφουνας ἐτόραξε τὴν θάλασσα,
 Μαῦρα δαιμόνια ἐρίνηκαν τὰ κύματα,
 Κ' ἐβούλιαξε ἡ γολέττα ἢ 'περήφανη
 Κ' ἐπνίγηκε τὸ δούσιχο ναυτόπουλο.

Σάν τόμαθε κ' ἡ κόρη, μηδ' ἐδάκρυνε,
 Μηδ' ἐβγαλε 'μιλιά, μηδ' ἀναστέναξεν
 Ἐκάρφωσε τὰ μάτια της 'στὸ πέλαγος
 Κι' ἀρχίνησε καὶ πάλι τὰ κεντήδιά της
 Κι' ἔλε κεντᾶ καὶ λέει καὶ τραγουδαῖ:
 —Φύσα γλυκά, μωρή Νοτιᾶ θεότρελλη,
 Καὶ σὺ Βοριᾶ, γιὰ κάθου 'λέγο ὀρόνιμα,
 Γιατ' ἐγὼ τὸν καλὸ μου μὲς 'στὸ πέλαγος . . .

Περνοῦνε κ' οἱ διαβάταις ἀπ' τὸ σπῆτι της
 Κι' ἀκοῦνε καὶ σφουγγρίζουνε τὰ μάτια τους,
 Περνοῦνε κ' οἱ ψαρᾶδες μὲ ταῖς βάρκαις τους
 Καὶ τὴν ἀκοῦν καὶ βαρυναστενάζουνε:

—Κρίμα 'ς τὴν κόρη, κρίμα 'ς τὸ ναυτόπουλο!

Η ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ

Ποῦ πᾶς, Γιαννούλα, μοναχή τόρα τὸ βράδῳ βράδῳ ;

—Πάω ἔστη βρύσι γιὰ νερὸ τὴ στάμνα νὰ γεμίσω.

—Γιαννούλα μ', τόρα νύχτωσε καὶ βγῆκε Ἀποσπερίτης,

Δέ' σκιάζομαι ἀπὸ τὰ στοιχειὰ κι' ἀπ' τῆς κακαῖς νεραίδες,

Νὰ μὴ σέ ἰδοῦν ποῦσ' ὁμορφὴ κ' ἐρθοῦν καὶ σέ πειράξουν;

Δέ' σκιάζεσαι κι' ἀπ' τὰ παιδιὰ κι' ἀπ' τοὺς κακοὺς λεβένταις,

Μὴ σέ πιτύχουν μοναχή κ' ἐρθοῦν καὶ σέ φιλήσουν;

Γιαννούλα μ', θεὸς νάρθῳ κ' ἐγὼνὰ μ' ἔχης συντροφιά σου;

—Δημό μου, σύρε ἔς τὸ καλὸ, καὶ κάλλιο πάω μονάχη.

Δέ' σκιάζομαι ἀπὸ τὰ στοιχειὰ κι' ἀπ' τῆς κακαῖς νεραίδες,

Δέ' σκιάζομαι ἀπὸ τὰ παιδιὰ κι' ἀπ' τοὺς κακοὺς λεβένταις,

Μον' ἀπ' τῆς γλώσσαις τῆς κακαῖς, ποῦ θὰ μ' ἰδοῦν μαζί σου

Καὶ θεὸς νὰ εἰποῦν. πῶς σ' ἀγαπῳ καὶ θὰ τὸ μάθη ὁ κόσμος.

ΤΑ ΜΑΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ψηλά 'στή ράχη τοῦ βουνοῦ καὶ χῶρια ἀπὸ τὸν κόσμον
'Κεῖ κάθεται μιὰ μάγισσα, γρηὰ διαβολεμμένη.

Κ' ἡ κόρη πάει μιὰν αὐγὴ καὶ τὴν καλημερίζει.

Τῆς φέρνει στάρι 'στὴν ποδιά κι' αὐγὰ μέσ' 'στὸ μαντῆλι.

—Πῶς ἦταν, κόρη μ' ὁμορφῆ, κι' ἀνέβηκες τὴ στράτα

Κ' ἦρθες νὰ ἰδῆς καὶ τὴ γρηὰ ποῦ κάθεται μονάχη.

—Νὰ σοῦ τὸ 'πῶ, θειακούλα μου, καὶ νὰ σ' τὸ 'μολογήσω·

'Ἦρθα κρυφ' ἀπ' τὴν μάννα μου, κρυφ' ἀπ' τὸν ἀδερφό μου

Κ' ἦρθα νὰ ἰδῶ τὴν τέχνη σου, νὰ ἰδῶ τὴ μαγική σου·

Ποῦ 'γὼ ἀγαπῶ τὸν Κωσταντῆ κ' ἐκεῖνος δέ' με θέλει

Κ' ἐκεῖνος ἄλλην ἀγαπᾷ, κι' ἄλλη γυναῖκα παίρνει ;

—Κι' ἂν δέ' σε θέλῃ ὁ Κωσταντῆς, σὰν τί 'μπορῶ νὰ κάνω;

—Νὰ κάνης μάγια μιὰ φορὰ γιὰ νὰ ρνηθῆ τὴν ἄλλη,

Νὰ κάνης μάγια δυὸ φοραὶς γιὰ νὰ ἀγαπήσῃ ἐμένα.

—Κόρη μ', τί θές τὴν τέχνη μου, τί θές τὴ μαγική μου,

Ποῦ σὺ ἔχεις μάγια πειὸ καλά· τὰ δυὸ σου μαῦρα μάτια

Καὶ τὸ γλυκὸ τὸ στόμα σου καὶ τὸ χιονᾶτο χέρι . . .

Αὐτὰ τρελλαίνουνε καὶ νιούς, καὶ ξελογιάζουν γέρους.

Κόρη μου, σύρε 'στὸ χωριὸ μὲ τὴν καλὴ τὴν ὥρα,

Κι' ἄμα ποῦ θὲ νάρθη γιορτή, γιορτή καὶ πανηγύρι,
 Λούσου, χτενίσου παστρικά, καὶ θάνε τὰ καλά σου·
 Τὸ κεντηστὸ 'πουκάμισο, τὸ πλουμιστὸ σιγγοῦχι
 Καὶ τὴν ποδιά τὴν κόκκινη καὶ τάργυρὸ γιουρντάνι,
 Δέσε καὶ τὸ κεφάλι σου μὲ κίτρινο μαντῆλι
 Καὶ σύρε πιάσου 'στὸ χορὸ 'στοῦ Κωσταντῆ τὸ πλάϊ.
 Κι' ἄφησε' λίγο τὴ 'ντροπή καὶ κύττα τον 'στὰ μάτια
 Καὶ χαμογέλα του γλυκὰ καὶ σφίξε του τὸ χέρι.
 Κι' ἄς μὴ μὲ 'ποῦν μαστόρισσα, γρηὰ πονηρεμμένη,
 "Αν δὲ' ζητήση ὁ Κωσταντῆς γυναῖκα νὰ σὲ πάρη ..

Γλυκοξημέρωνε γιορτὴ γιὰ τῆ Γιωργιοῦ τὴ χάρι
 Κ' ἢ νιαὶς κ' οἱ νιοὶ χορεύουνε καὶ τραγουδοῦν ε'τάλωνα·
 Χορεύει ἢ κόρ' ἢ ἔμμορφη 'ε τοῦ Κωσταντῆ τὸ πλάϊ
 Μὲ τασημένα τ ἄ ρ μ α τ α, τὰ κεντηστὰ τὰ ροῦχα,
 Κι' ἀφίνει 'λίγο τὴ 'ντροπή καὶ τὸν κυττᾶ 'στὰ μάτια
 Κι' ἀνατριχιάζει ὁ Κωσταντῆς καὶ λαχταρᾶ ἢ καρδιά του,
 Κ' ἢ κόρη τοῦ χαμογελᾶ, τοῦ σφίγγει καὶ τὸ χέρι
 Κι' ὁ Κωσταντῆς λιγώνεται, τὰ γόνατά του τρέμουν,
 Ἀπαρατάει καὶ τὸ χορὸ, 'στὸ σπίτι του παγαίνει...
 Καὶ πρὶν νὰ σκιώσουν τὰ βουνὰ, πρὶν βασιλέψ' ὁ ἥλιος
 Προξενητάδες ἔστειλε γυναῖκα νὰ τὴν πάρη.

•ΣΩΣ•

Η ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΑ

Μπῆκαν οἱ κλέφταις ἐστὸ χωριό, πατήσανε τὰ σπίτια,
Σκλαδύσανε καὶ τοῦ παπᾶ τὴ μοναχὴ τὴν κόρη.
Τὴν παίρνουν ἄνω ἑστὰ βουνά καὶ ἑστὰ κρυφὰ λημέρια
Καὶ στέλνουν γράμμα ἐπὶ τὸν παπᾶ τὴν ἑξαγορὰ ζητοῦνε:
«Παπᾶ, δὲ θέλουμε πολλά, πέντε χιλιάδες γρόσσα
Κι' ἀξίζει τὸ κορίτσι σου ἄνω ἀπὸ τῆς δέκα.
Μ' ἂν ἴσως δὲν τὸ συμπονᾶς καὶ τὸν παρᾶ δὲ στείλῃς,
Σὰν γίδα θὰ τὸ σφάξωμε κ' ἔχε το σὺ τὸ κρίμα».
Σχίζει ὁ παπᾶς τὰ ράσα του κ' ἡ παπαδιά μαδιέται·
Σὰν ποῦ νὰ πᾶν καὶ πῶς ναῦρουσιν πέντε χιλιάδες γρόσσα;

Ὁ καπετᾶνος τῶν κλεφτῶν εἶχ' ἓνα ψυχοπαῖδι,
Ἐνα μικρὸ κλεφτόπουλο, ξανθὸ ρουμελιωτάκι,
Καὶ τᾶγαποῦσ' ὁ γέροντας σὰν νάτανε παιδί του.
Οἱ κλέφταις παίζουν καὶ γελοῦν κι' ὁ νιὸς ἀναστενάζει.
—Τ' ἔχεις, μωρὲ κλεφτόπουλο, καὶ βαρυαναστενάξεις;
—Τί νὰ σοῦ ἔπῃ, πατέρα μου; Σὰν θέλῃς σκότωσέ με,
Μά ἐγὼ πονῶ, γιὰτ' ἀγαπῶ τὴν ὀμορφὴν τῆ σκλάδα,
Κι' ἂν δὲν τὴν κάνω ταῖρι μου, θὰ πέσω νὰ πεθάνω.

— Ἀνάθεμά την τὴ βραδυά, κι' ἀνάθεμα τὴν ὥρα,
 Ποῦ ἔμπηκαμε μέσ' εἰς τὸ χωριὸ καὶ εἰς τοῦ παπα τὸ σπίτι·
 Μ' ἔπιασ' τὸ κρίμα τῆς κλεψιάς καὶ τοῦ παπα ἢ κατάρρα!..
 Παιδὶ δὲ μούδωκε ὁ Θεὸς καὶ πῆρα ψυχοπαῖδι,
 Νὰ τὰναθρέψω εἰς τὰ βουνὰ τὰ τόχῳ συντροφιά μου.
 Μ' ἀντὶ νὰ γείνη σταυραῖτός εἰς τοῦ σταυραῖτου τὸ πλάϊ,
 Ἦτον τρυγόνι ἀπὸ μικρὸ κι' ἀπόμεινε τρυγόνι·
 Καὶ τόρα ξελογιάστηκε μὲ τὴν Παπαδοπούλα...
 Κι' ἀρνήθηκε καὶ μένανε καὶ τὰλλά του τὰδέροφια
 Κι' ἀρνήθηκε καὶ τὰρματα καὶ τὴν παλληκαριά του...
 Μὰ ἔγω καὶ πάλι τ' ἀγαπῶ, τὸ θέλημα του κάνω·
 Ἄς πάρη ἐκείνη π' ἀγαπᾷ κι' ἄς τήνε κάνη ταῖρι
 Κι' ἄς γένη τοῦ παπα γαμπρός καὶ τοῦ παπα ἀναγνώστης.
 Μ' ἔπιασ' τὸ κρίμα τῆς κλεψιάς καὶ τοῦ παπα ἢ κατάρρα...
 Κερδαίνει αὐτὸς τὴν κόρη του καὶ χάνω ἐγὼ τὸ γυιό μου.

Μέσα εἰς τὸ σπίτι τοῦ παπα χαραῖς καὶ πανηγύρια
 Καὶ εἰς τὸ λημέρι τῶν κλεφτῶν καῦμοὶ καὶ μοιρολόγια·
 Τὴν ἴδια ὥρα ποῦ ὁ παπᾶς ἀλλάζει τὰ στεφάνια,
 Ὁ γέρω κλέφτης ἄρρωστος βαρεῖα ψυχομαχάει.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Ἵ τὴν παραπάνω γειτονιά ἐκεῖ ἀγαπῶ μιὰ κόρη.
Μηδὲ ποτὲ τῆς ἴμιλησα, μηδὲ ποτὲ τῆς τῶπα,
Μηδὲ τὴν εἶδ' ἀπὸ κοντὰ νὰ τῆς τὸ μαρτυρήσω.
Τᾶλλα κορίτσια βγαίνουνε ἔς τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τους
Κ' ἐκείνη βγαίνει μοναχὰ ψηλὰ ἔς τὸ παραθύρι.
Τὸ παραθύρ' εἶνε ἴψηλὸ καὶ δὲν ἴμπορῶ ν' ἀνέβω.
Νᾶθελα γένομουν πουλί, νὰ γένομουν ἀηδόνι,
Νὰ πάω ἔς τὸ παραθύρι της νὰ γλυκοτραγουδήσω :

— Ἐγὼ εἶμ' ἕνα μικρὸ πουλί κ' ἕνα μικρὸ ἀηδονάκι,
Ποῦ τραγουδᾷ ὅλημερίς τραγούδια πονεμένα,
Γιατὶ δὲν ἔχει συντροφιά, γιατὶ δὲν ἔχει ταῖρι.
Μὰ σ' εἶσαι μιὰ κυρὰ καλή, κυρὰ χαριτωμένη,
Θ' ἀνοίξης τὸ παράθυρο καὶ θὰ μὲ πάρης μέσα,
Καὶ θὰ μὲ βάλης στὸ κλουβὶ νὰ μ' ἔχης σκλαδωμένο,
Νὰ μὲ κερνᾷς ἀνθόνερο, νὰ μὲ ταΐζης μέλι ...

Κλουβὶ θὲ νᾶν' τὰ χέρια σου, θὲ νᾶν' ἡ ἀγκαλιά σου,
Κι' ἀνθόνερο τὰ χᾶδια σου καὶ μέλι τὰ φιλιὰ σου.

~~•••••~~

Η ΠΕΘΑΜΕΝΗ

Ὁ νιὸς τὴν κόρην ἀγαπᾷ κ' ἢ νιὰ τὸ παλληκάρι·
Κρυφὰ τὰλλάζουν τὸ φιλί, κρυφὰ τὸ δακτυλίδι
Καὶ καρτεροῦν τὴν ἀνοιξι γιὰ νὰ στεφανωθοῦνε,
Τότε ποῦ σμίγουν τὰ πούλιὰ κι' ἀνθίζουνε τὰ ρόδα.
Μᾶρθε Δεκέμβρις βροχερός, Γενάρης χιονισμένος
Κ' ἦρθε κ' ἢ ὥρα ἢ ἀδικη νὰ πικροχωριστοῦνε.
Ὁ νιὸς ἐξενιτεύθηκε καὶ πάει μὲ τὰ καράβια
Κ' ἢ κόρη ἀπόμειν' ἔρημη σὰν κικλαμιὰ 'ς τὸ βράχο·
Ἡ κικλαμιὰ διψᾷ νερὸ κ' ἢ κόρη θέλει ἀγάπη.

Περάσαν μῆνες καὶ καιροὶ κι' ὁ νιὸς ματαγυρίζει
Κι' ἀναζητᾷ τὴ λυγερὴ καὶ τὴν ξανθομαλλοῦσα·
Κι' ὄλω καὶ τὴν ἀναζητᾷ κι' ὄλω καὶ δὲν τὴ βρίσκει . . .
Κινάει καὶ πάει 'ς τὴν ποταμιὰ καὶ τὸ νερὸ ἀρωτᾷ :
— Μὴν εἶδες τὴν ἀγάπη μου ποῦρχετ' ἐδῶ καὶ πλένει ;
Καὶ τὸ νερὸ ἀπεκρίθηκε μὲ τὸ μουρμουρητό του :
— Τρεῖς 'μέραις ἔχω νὰ τὴ 'δῶ νάρθη νὰ μὲ θολώση.
Κινάει καὶ πάει καὶ 'ς τὸ βουνὸ τὰ δέντρ' ἀναρωτᾷ
— Δεντράκια μου, μὴν εἶδατε τὴν ἀγαπητικὴ μου
Νᾶρθε ναῦρῃ ξερόκλαδα νὰ δεματιάση ξύλα ;

— Τρεῖς ἡμέραις δὲν τὴν εἶδαμε νάρθη νὰ μάση ξύλα·
 Κι' ὁ νιὸς ἀφίνει τὸ βουνό, ἔς τὸν κάμπο κατεβαίνει,
 Βρίσκει κοπάδια πρόβατα καὶ πιστικούς ἀντάμα·
 — Πέτε, καϋμένοι πιστικοί, μὲν ἔτυχε νὰ ἰδῆτε
 Τὴν ἐδική σας τὴν κυρὰ καὶ τὴν δική μου ἀγάπη ;
 Κ' οἱ πιστικοὶ κυττάχθηκαν χλωμοὶ καὶ δακρυσμένοι :
 — Σύρε νὰ πᾶς ἔς τὴν ἐκκλησιὰ κ' ἐκεῖ θὲ νὰ τὴν εὔρης.
 Κινάει καὶ πάει στὴν ἐκκλησιὰ καὶ τὸ σταυρό του κάνει :
 — Χαριτωμένη Παναγιά, μὴν εἶδες τὴν καλή μου ;
 Κ' ἓνα μνημοῦρι ἐβόγγηξε κ' ἡ γῆς ἀπολογήθη :
 — Ἐγὼ τὴν ἔχω τὴν ξανθὴ καὶ τὴν μπιρμπιλομμάτα . . .
 Δυὸ χρόνους σὲ καρτέραγε νάρθη ἀπὸ τὰ ξένα
 Κι' ἀπ' τοὺς καϋμοὺς μαράζιασε κι' ἀπὸ τὸ κλάμμα ἐχάθη·
 Μὰ ἔγω τὴν ἐλυπήθηκα, τὴν πῆρα ψυχοκόρη,
 Κ' ἔτσι ἀλησμόνησε καὶ σὲ καὶ τὸν ἀπάνω κόσμο.
 Κι' ὁ νιὸς χτυπιέται, δέρνεται, μαδιέται κι' ὄλο κλαίει :
 — Καταραμένη μαύρη γῆ καὶ μητριὰ τοῦ κόσμου,
 Σὰν πῆρες τὴν ἀγάπη μου, ταχυὰ παίρνεις κ' ἐμένα !

Καὶ τὸ μνημοῦρι ἐστέναξε κ' ἡ γῆς ἀπολογήθη :
 — Χαρὰ ἔσᾶς τοὺς ζωντανοὺς κι' ἀλλοῖστοὺς πεθαμένους !
 Παρηγοριοῦντ' οἱ ζωντανοὶ κ' οἱ πεθαμένοι λειώνουν.

ΤΟ ΣΙΔΕΡΟΧΟΡΤΟ

Σύρε νὰ ἴπῃς τῆς μάννας σου νὰ μὴ σε μανταλώνῃ
Μὲ τῆς διπλαῖς τῆς κλειδωνιαῖς καί τῆς βαρειαῖς ἀμπάrais,
Γιατὶ θὰ πάρω τὰ βουνά, τοὺς κάμπους θὰ γυρίσω
Ναύρω τὸ σιδερόχορτο, ν' ἀνοίξω νάμπω μέσα.

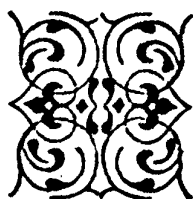
—Καὶ ποῦ τὸ ξέρεις νὰ τὸ βρῆς καὶ πῶς θὰ τὸ γνωρίσης;

—Θὰ πά' νὰ βρῶ Σκαντζόχερα μὲ τὰ μικρὰ παιδιὰ του
Καὶ θὰ τοῦ πάρω τὰ παιδιὰ ἔστο χῶμα θὰ τὰ θάψω.
Θὲ νὰ γυρνᾷ ὁ Σκαντζόχερας τριγύρω ἔς τὰ θαμμένα,
Καὶ εἰάν θὰ ἰδῆ ποῦ δὲν μπορεῖ τὸ χῶμα νὰ σαλέψῃ.
Θὰ τρέξῃ ἐδῶ, θὰ τρέξῃ ἐκεῖ, θὰ ψάξῃ μὲ λαχτάρια,
Ναύρῃ τὸ σιδερόχορτο, ἔστο στόμα νὰ τὸ φέρῃ,
Γιὰ νὰ τὰ γγίξῃ ἔστο σωρὸ νὰ σκορπιστῇ τὸ χῶμα.
Κ' ἐγὼ θὰ πάρω ἀπὸ τῆ γῆ τὰ τίμητο χορτάρι,
Π' ἀνοίγει κάθε κλειδονιά καὶ ρίχνει κάθε ἀμπάρα,
Π' ἀνοίγει κάσαις μὲ φλουριά καὶ κάσαις μὲ διαμάντια.

Μά 'γώ δέ' θέλω τὰ φλουριά, τὰ ξένα τὰ διαμάντια,
Μόνο θάρθῶ 'ς τὴν πόρτα σου, τὴ διπλοκλειδωμένη,
Νὰ τῆς σκορπίσω τὰ καρφιά καὶ τὰ σιδερικά της,
Ν' ἀνοίξω, νάρθω νὰ σ' εὐρῶ, νὰ σὲ γλυκοφιλήσω.

—Σὰν θέλῃς νάρθῃς νὰ μ' εὐρῆς, νὰ μὲ γλυκοφιλήσης,
'Αφῆσ' τῆς τέχναις τῆς κακαίς, τὰ μαγικά βοτάνια
Καὶ σύρε 'πὲς τοῦ χρυσοῦ νὰ φτιάσῃ δακτυλίδια
Καὶ στεϊλέ μου καὶ προζενιά γιὰ νὰ με κάνῃς ταῖρι.

Η ΚΑΛΟΓΡΗΑ

Καλογρηούλα μ' ὄμορφη μὲ τὰ γλυκὰ τὰ μάτια,
Σένα δὲν πρέπει νὰ φορῆς τὰ τρίχινα·τὰ ράσα,
Μόνο σιγγουῖνι πλουμιστὸ καὶ κόκκινο μαντῆλι,
Μηδὲ σοῦ πρέπει νὰ βαστᾶς σταυροὺς καὶ κομπολόγια,
Μόνο κλωνὶ βασιλικὸ καὶ μῆλο ζαχαρένιο,
Μηδὲ σοῦ πρέπει ψαλμωδιαίς, μετάνοιαις καὶ λιβάνια,
Μόνο σοῦ πρέπει χερσὶ, σοῦ πρέπει τραγούδια.
Δὲν εἶσαι σὺ γερόντισσα σκυφτὴ καὶ ζαρωμένη
Ἐσ' εἶσαι κόρη λυγερή, ξανθὴ καὶ μαυρομμάτα,
Κι' ἂν ἴσως καλογέρεψες νὰ σώσης τὴν ψυχὴ σου,
Ἐσὺ κολάζεσαι διπλᾶ κ' ἔχεις διπλὸ τὸ κρίμα·
Γιατ' ἔχεις κοριτσιοῦ κορμὶ ἔς τὰ ράσα τυλιγμένο,
Ποῦ λαχταρᾷ γιὰ τὸ φιλί, πεθαίνει γιὰ τὰ χάρδια.
Καλογρηούλα μ' ὄμορφη, μὲ τὰ γλυκὰ τὰ μάτια,
Ἄφης τὸ ἔρημο κελλί; τὸ μαῦρο μοναστήρι,
Κ' ἔλα νὰ πᾶμε στὸ χωριό, ἔς τῆς μάνας σου τὸ σπίτι,
Νὰ πάρης ἄντρα μορφογιὸ καὶ ἔακουστὸ λεβέντη . . .
Κρίμα ἔς τὴν τόση νιότη σου, ἔς τὴν τόσην ὄμορφιά σου,
Νὰ τὴ στεριέτ' ἢ λεβεντιὰ καὶ νὰ τὴν τρωῖν τὰ ράσα!

— Ἀνάθεμα τῇ λεβεντιά, κι' ἀνάθεμα τῇ νιότη!
 Ἐγὼ ἔνα νιὸν ἀγάπησα κ' ἐκεῖνος δὲ μὲ θέλει,
 Κι' ἀρνήστηκα τῇ μάννα μου, κι' ἀρνήστηκα τὸν κόσμον,
 Ἐστὸ μοναστῆρι ἐκλείσθηκα, ἔστα ῥάσα θὰ πεθάνω.
 —Καὶ ποιὸς θεὸς νᾶν' ὁ ἀκαρδὸς, ποῦ θᾶχε τέτοια χάρι;
 Ἐσοῦ νὰ τὸν πολυαγαπᾷς κι' αὐτὸς νὰ μὴ σὲ θέλῃ;
 —Σὰν ἦρθ' ἡ ὥρα θὰ σ'τὸ πῶ καὶ θὰ σ'τὸ φανερώσω.
 Ἐσ' εἶσ' ὁ νιὸς ὅπ' ἀγαπῶ κι' ὁ νιὸς ποῦ δὲ μὲ θέλει.
 —Κι' ἂν εἶμι' ἐγὼ δὲν τόλεγεσ καὶ δὲν τὸ μαρτυροῦσες,
 Νὰ στείλω δέκα προξενιαῖς γυναῖκα νὰ σὲ πάρω
 Νὰ εἶσαι τιμῆ ἔστὸ σπίτι μου καὶ ἔστὸ χωριὸ καμάρι,
 Μὲν' πῆγες καὶ σκλαβώθηκες σ' τὸ μαῦρο μοναστῆρι;

Κ' ἡ καλογρηκύλα ἀναγελαῖ, τὰ ῥάσα της ξεσχίζει:
 —Πάρε, κυρὰ Γουμένισσα, τὰ τρίχινά σου ῥάσα,
 Κ' ἐγὼ θὰ πάω ἔστὸ σπίτι μου καὶ ἔστην καλή μου μάννα
 Νὰ βάνω ροῦχα ὀλόχρυσά καὶ νυφικὸ στεφάνι.

ΤΑ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ

Εἶμαι μικρὸς πραγματευτῆς κι' ἀφέντης μου μὲ στέλλει
Γιὰ ν' ἀγοράσω ζάχαρι, γιὰ ν' ἀγοράσω μέλι.
Κόρη μου γλυκομίλητη, σὰ' σ' ἔλαχα 'στὴ στράτα,
Δὲν μοῦ πουλεῖς τὰ χεῖλη σου τὰ μελοζαχαράτα ;

—Δὲν τὰ πουλῶ τὰ χεῖλη μου, γιατίι θὰ τὰ χαρίσω
Μαζὶ μὲ τάλλα μου προικιά 'ς τὸν νιὸ ποῦ θ' ἀγαπήσω.

Περιβολάρης εἶμ' ἐγὼ κ' ἔχω μπαξέ μὲ κρίνα·
Τὰ κρίνα πῶχει ἢ ὄψι σου εἶν' πειῶμορφ' ἀπὸ 'κεῖνα.
Γιὰ στάσου, κρινομάγουλη, δυὸ κρίνα πούλησέ μου,
Νὰ τάχω νὰ μοσκοβολοῦν μεσ' 'στὸ μικρὸ μπαξέ μου.

—Τὰ κρίνα πῶχει ἢ ὄψι μου κι' αὐτὰ θὰ τὰ χαρίσω
Μαζὶ μὲ τάλλα μου προικιά 'ς τὸν νιὸ ποῦ θ' ἀγαπήσω.

Εἶμαι 'ς τὴ χώρα μεταξᾶς, ξανθούλα μου.—γιὰ στάσου
Καὶ πέσ μου πόσο τὰ πουλεῖς τὰ ψαθωτὰ μαλλιὰ σου,
Ποῦνε χυτὰ 'ς τὴν πλάτη σου, πλεγμένα μὲ τὴν τάξι,
'Ολόχρυσα, γυαλιστερά σὰν καθαρὸ μετάξι ;

—Καὶ τὰ ξανθὰ μου τὰ μαλλιά κι' αὐτὰ θὰ τὰ χαρίσω
Μαζὶ μὲ τ'άλλα μου προικιὰ 'ς τὸν νιὸ ποῦ θάγαπήσω.

Εἶμαι μέγας χρυσοκὸς κ' ἔρχομαι γιὰ πραγμάτεια·
Κόρη μου, πόσο τὰ πουλεῖς τὰ γαλανά σου μάτια,
Ποῦνε ζευγάρι ὀλόφωτο, ποῦνε ζαφείρια ἴδια,
Γιὰ νὰ τὰ κάνω καὶ τὰ δυὸ ζευγάρι δακτυλίδια ;

—Μηδὲ τὰ μάτιά μου πουλῶ· κι' αὐτὰ θὰ τὰ χαρίσω
Μαζὶ μὲ τ'άλλα μου προικιὰ 'ς τὸν νιὸ ποῦ θάγαπήσω.

Κόρη, δὲν εἶμαι χρυσοκὸς, μηδὲ περιβολάρης,
Μόν' εἶμ' ὁ νιὸς ὅπ' ἀγαπᾶς, κι' ὁ νιὸς ποῦ θὲνὰ πάρης,
Ποῦ τριγυρνᾷ ὀλονυχτὶς 'ς τὸ σπίτι σου ἀπὸ κάτου
Καὶ τραγουδεῖ τὰ κάλλη σου 'ς τὸν μαῦρο ταμπουρᾶ του.

—'Σὰν εἶς' ὁ νιὸς ὅπ' ἀγαπῶ, τίποτε δὲν ὀρίζω·
'Όσα 'ς τοὺς ἄλλους δὲν πουλῶ 'ς ἐσένα τὰ χαρίζω!

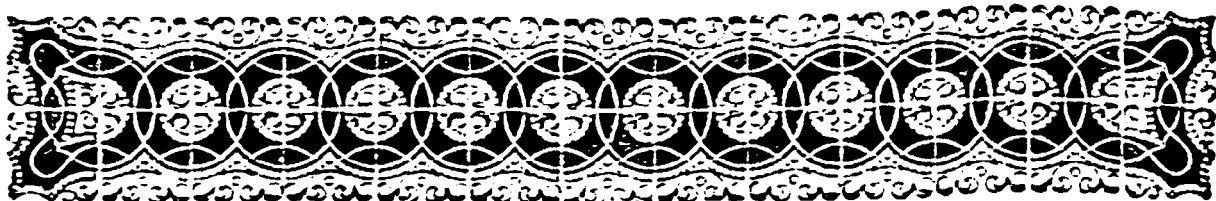

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΩ ΒΟΛΤΖ.

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ

Α΄.

Γιατί τὴν ὄψι σου βαρεῖ ἀπ' τὴ λύπη
Γέρνεις ἔς τὰ στήθη σου χωρὶς ἴμιλιά ;
Σὰν τί ἴπιθύμησες καὶ τί σοῦ λείπει,
Παιδὶ μονάκριβο τοῦ βασιλιᾶ ;

Νιότη ; Ἰστὴ νιότη σου καὶ ποιός σε φτάνει
Καὶ ἔς τὴν περήφανη παλληκαριά ;
Ὅλαις τῆς ἔμμορφαις ἔχεις τρελλάνη
Ἰς τῆς πολιτείας σου καὶ ἔς τὰ χωριά.

Πλούτη ; Ἀμέτρητα μεσ' ἔς τὰ παλάτια
Θὲ νὰ σοῦ μείνουνε κληρονομιά.
Δύναμι ; Γύρω σου ρίξε τὰ μάτια !
Μακρὰ ἔσῳ φτάνουνε ἔς τὴν ἔρημιά.

Ἡ γῶραις ἢ ὀμμορφαις ποῦνε ἔμπροστά σου·
 Τόποι ἀτέλειωτοι καὶ μακρινοί,
 Ὅλ' εἶνε κτῆμά σου κι' ὅλα ἔδικά σου,
 Τί θέλεις; πρόσταξε καὶ θά γενῆ!

Τὸ Βασιλόπουλο ἀνατριχιάζει·
 Ποιός τάχα νὰ ἦτανε πεῦ τοῦ ἔμιλεϊ;
 Κυττάζει γύρω του, ἔψηλά κυττάζει
 Κ' εἶδ' ἓνα κίτρινο μικρὸ πουλί.

—Πουλί, π' ἀνθρώπινα λαλεῖς ἔστον κλῶνο,
 Ἄφοῦ μ' ἐρώτησες, θά σοῦ τὸ ἔπω·
 Ἐχω ἔστα στήθη μου καῦμό καὶ πόνο,
 Γιατ' ἀγαπῶ.

—Καὶ ποῖαν' ἢ ἄπονη ποῦχε τὴ χάρι
 Γλυκεῖα βασίλισσα νὰ μάς γενῆ,
 Κι' ἀντὶ νὰ χαίρεται ποῦ θά σε πάρη,
 Σὲ τυραννεῖ;

Δὲ ἔξέρω ὀλότελα ποῖὸ τῶνομά της,
 Κι' ἂν ζῆ κ' εὐρίσκεται ἔς αὐτὴ τὴ γῆ,
 Μὰ καθρεφτίζομαι τὴν ζωγραφιά της
 Μέσ' ἔς τὴν πηγὴ.

Μεσ' ἔτ' ὀλκκάθαρο νερὸ γραμμένα
 Θωρῶ τὰ κάλλη της σὰν ζωντανὰ·
 Ἔχει χρυσόσγουρα μαλλιά πλεγμένα,
 Ματάκια ὀλόγλυκα καὶ γαλανά.

Μὲ βλέπει, χαίρεται κι' ἀνασαλεύει,
 Μ' ἀνσίγει ἀφρόπλαστή τὴν ἀγκαλιά,
 Σμίγει τὰ χεῖλη της σὰν νὰ γυρεύη
 Γλυκὰ φιλιά.

Γεμάτος ἔρωτα τὰ χέρια ἀπλώνω
 Μεσ' ἔς τὴν εἰκόνα της τὴ ζηλευτή.
 Μὰ τ' ὀλκκάθαρο νερὸ θολώνω
 Κι' ἀμέσως σβύνεται μαζί κι' αὐτή.

Πές μου πουλάκι μου πῶς ν' ἀποκτήσω
 Τὴν ξανθογάλανη τὴ λυγερή,
 Νὰ γείνη ταῖρι μου καὶ θά σου κτίσω
 Φωλιά ἀπὸ μάλαμμα κι' ἀπὸ φλουρί.

—Φωλιά ἀπὸ μάλαμμα ἔς ἐμὲ δὲν πρέπει·
 Φτωχὸ πετούμενο, μικρὸ πουλί
 Μεσ' ἔς τὴν ὀλόδροση τῶν δέντρων σκέπη
 Ζῶ μὲ κελάδημα καὶ μὲ φιλί.

Μ' ἄν θές, καλότυχο παλληκαράκι,
 Βγάνε 'ς τούς τόπους σου μιὰ προσταγή·
 Νὰ μὴ σκοτώνουνε ποτὲ πουλάκι
 Αὐτ' οἱ φονιᾶδές μας οἱ κυνηγοί.

Κ' ἐγὼ τάρμηνεμμα θὲ νά σου δώσω,
 Ποιὰ θᾶν' ἢ στράτα σου καὶ πῶς θὰ πᾶς,
 Καὶ μὲ τὴν τέχνη μου θὰ σ' ἀνταμῶσω
 Μὲ τὴν πεντάμορφη ὅπ' ἀγαπᾶς.

Φτερούγι' ἀκούραστα ἐσὺ δὲν ἔχεις,
 Μὰ εἶνε τὸ πόδι σου σὰν φτερωτό·
 Ἐσὺ 'μερόνυχτα 'μπορεῖς νὰ τρέχης
 Κ' ἐγὼ 'ς τὸ πλάϊ σου θὲ νὰ πετῶ.

Θὲ νὰ γυρίσωμε βουνὰ καὶ δάση,
 Δυὸ χρόνια ὀλότελα δὲ' θὰ σταθῆς
 Κ' ἐκεῖ π' ὀλάκαιρη τελειών' ἢ πλᾶσι
 Μὲ τὴν ἀγάπη σου θ' ἀνταμωθῆς.

Βαστᾶ ἢ καρδούλα σου; εἶδ' ἄν δειλιάζης,
 Κι' ἄν ἀπ' τὸν κίνδυνο καρδιοχτυπᾶς,
 Δὲν πρέπει ὀλότελα ν' ἀναστενάζης·
 Ἄν ἴσως σκιάζεσαι δὲν ἀγαπᾶς!

—Νοιώθω 'ς τὰ στήθη μου ἀνδρεία τόση
Ποῦ δὲ' θὰ σκιάζομουν μηδὲ θεριά,
Μὰ τόρα ὁ ἔρωτας θὲ νὰ διπλώση
Κι' αὐτὴ τὴν τόση μου παλληκαριά.

Τὸ γλυκοχάραγμα, πρὶν κελαδήσης
Καὶ πρὶν ὀλέχρυσος ὁ ἥλιος βγῆ,
'Ελα 'ς τὸ τζάμι μου νά μὲ 'ξυπνήσης
Νὰ ξεκινήσωμε μὲ τὴν αὐγή.

Β'.

Περνοῦσαν γλήγωρα, φεῦγαν τὰ χρόνια,
Κ' οἱ κάμποι ἀλλάζοντας ταῖς φορεσιαῖς,
Πότε μὲ κάτασπρα 'ντυνόταν χιόνια,
Πότε μὲ λούλουδα καὶ χλωρασιαῖς.

Τὸ βασιλέπουλο λὲς κ' ἐπετοῦσε . . .
Γοργὰ περπάταγε τόσο πολὺ,
Ποῦ κάπου ἐτύχαινε καὶ ξεπερνοῦσε
'Σ τὴ γρηγοράδα του καὶ τὸ πουλί.

Ποτάμι' ἀμέτρητα, βουνά καὶ δάση,
 Κάμπους σὰν πέλαγα μεσ' ἔς τὴ στεριά,
 Τόπους ἀτέλειωτους ἔχουν περάση
 Κι' ἀφῆσαν ἴσως τους χίλια χωριά.

Μὰ μιὰ ροδόπλαστην αὐγὴ τὰπρίλη
 Ἐκονταστάθηκε ἔς ἓνα νερὸ,
 Τὰ φλογισμένα του νὰ βρέξη χεῖλη,
 Ποῦ ἦταν ἀδρόσιστα τόσον καιρό.

Μαζί του σταθῆκε καὶ τὸ πκυλάκι
 Κ' ἔτσι μ' ἀνθρώπινη τοῦ εἶπε λαλιά:
 —Κάτσε ἔαπόστασε ἔς τὸ χορταράκι,
 Παιδὶ μονάκριβο τοῦ βασιλιᾶ!

Ὁ δρόμος τέλειωσε κ' ἔχομε φτάση·
 Ἐστὸν ἴσκιο ἔαπλωσε νὰ κοιμηθῆς
 Καὶ ἰδὲς ἔς τὸν ὕπνο σου πῶς πρὶν βραδυάση
 Μὲ τὴν ἀγάπη σου θ' ἀνταμωθῆς.

Τάκουσε κ' ἐγείρει τὸ παλληκάρι
 Κι' ἀπ' ὅταν ἔφυγε πρώτη φορά
 Ὅπνος ὀλόγλυκος τὸ εἶχε πάρη
 Ἀπὸ τὴν κούρασι κι' ἀπ' τὴ χαρά.

Ἡ ὥραις πέρναγαν, ἔπεφτ' ἡ ἡμέρα . . .
 Μὰ ξάφνω ἐτάραξαν τὴν ἔρημιάν
 Ἄρνιων βελάσματα μακρὰ ἀπὸ πέρα,
 Π' ὄλο καὶ ζύγωναν ἔς τὴν ποταμίαν.

Τὸ βασιλόπουλο τὸ κοιμισμένο
 Κι' ἂν εἶχε ἀδείλιαστη καὶ τὴν ψυχὴν
 Μὲ μιᾶς πετάχτηκε σὰν τρομασμένο
 Ἐς αὐτὴ τὴν ἄξαφνη τὴν ταραχὴν.

Τὰ μάτια του ἴσκιωσε μὲ τὴν παλάμη
 Καὶ εἶδ' ἀντίκρου του καὶ μακρινὰ
 Μὰ κόρη ὀλόξανθη μεσ' ἔς τὸ ποτάμι
 Νὰ φέρνη πρόβατα καὶ νὰ περνᾷ.

Λυγοῦν τὰ πόδια του, χτυπᾷ ἡ καρδιά του,
 Μεθᾷ, ζαλίζεται ἀπ' τὴν χαρὰν·
 Βλέπει ὀλοζώντανη ἐκεῖ μπροστά του
 Τὴν κόρη πῶβλεπε μεσ' ἔς τὰ νερά.

Τοῦ κάκου κι' ἄδικα καιρὸν δέ' χάνει·
 Δέ' στέκει, χάνεται, τρέχει, πετᾷ
 Καὶ μὲ χαμόγελο γλυκὸ τὴν φτάνει·
 Καὶ κοντοστέκεται καὶ τὴν ῥωτᾷ:

— Μικρή Ξανθούλα μου, καλή σου ὥρα,
 Γυρνῶ ἑμερόνυχτα τόσον καιρὸ
 Ξένος κι' ἀγνώριστος ἔς αὐτὴ τὴ χώρα
 Πές μου ποῦ βρίσκομαι, νὰ σὲ χαρῶ ;

Ἡ κόρη ἐγύρισε νὰ τοῦ ἑμιλήσῃ . . .
 Μ' ἀντὶ τὰ μάτια τῆς ζωγραφιστὰ,
 Γλυκὰ ὀλογάλανα νὰ τάντικρύσῃ,
 Ὁ νιὸς ἀντίκρυσε μάτια σβυστὰ !

— Δὲν ἔχω δύναμι νὰ σ' ἀντικρύσω
 Νὰ ἰδῶ τὴν ὄψι σου, μ' ἀπ' τὴ φωνή
 Μπορῶ τὰ νιατὰ σου νὰ τὰ γνωρίσω,
 Γι' αὐτὸ ἡ καρδούλα μου σὲ συμπονεῖ.

Ξενέ, ποῦ βρίσκεσαι θέλεις νὰ μάθῃς ;
 Ἐ τῆς μαύρης Μάγισσας τὸ σπιτικό.
 Πάρε τὰ μάτια σου, φεῦγα μὴν πάθῃς
 Τὸ ἴδιο πῶπαθα κ' ἐγὼ κακό.

Ἦμουν ὀλόμορφη γαλανομμάτα,
 Κόρη μονάκριβη καὶ μορφονιά,
 Μὰ κάποτ' ἔρημη μ' ἔφερε στράτα
 Ἐ τῆς στρίγλας Μάγισσας τὴ γειτονιά.

Κι' ἀπὸ 'περήφανη βασιλοπούλα,
 Τὰ δυὸ τὰ μάτια μου τὰ γαλανὰ
 Μοῦβγαλ' ἡ Μάγισσα, μ' ἔκανε δούλα
 Καὶ βόσκω πρόβατα 'στὰ σκοτεινά.

Τυφλά γυρίζοντας μὲ τὸ κοπάδι
 Ὅλαις τῆς 'μέραις μου ἔτσι περνῶ
 Χάνω τὰ πρόβατα καὶ κάθε βράδου
 Μὲ δέρν' ἡ Μάγισσα ὅταν γυρνῶ.

Γ'.

.
 Τὸ βασιλόπουλο μονάχο μένει . . .
 Οὔτ' ἀποκρίθηκε κι' οὔτε 'μιλεῖ
 Στέκετ' ἀσάλευτο καὶ λυπημένη
 Γέρνει 'στὰ στήθη του τὴν κεφαλή.

Μπορεῖ ἀπ' τὴ μάγισσα νὰ τὴ γλυτώσῃ,
 Ὅπου 'μερόνυχτα τὴν τυραννᾶ,
 Μὰ ποιὸς 'στὴν ἄμοιρη τυφλῇ θὰ δώσῃ
 Τὰ δυὸ ματάκιά της τὰ γαλανὰ ;

Κι' ἂν ἔτσι σέρνοντας τυφλή τῆ φέρη
 Ἐκεῖ ἔστη χώρα του τῆ μακρινή,
 Πῶς θὰ τὴν ἔκανε δικό του ταῖρι;
 Τυφλή βασίλισσα πῶς θὰ γενῆ;

Μὰ πάλι ἔρημη νὰ τὴν ἀφήση
 Ἐπὶ τῆ στρίγγλα Μάγισσα ποῦ τῆ χτυπᾷ;
 Ποτὲ τέτοι' ἄπονη δὲν κάνει κρίσι·
 Τυφλή κι' ἂν ἦτανε τὴν ἀγαπᾷ.

Καὶ γνώμη ὀλόμαυρη τοῦ λέει ἡ καρδιά του:
 Νὰ πάη ἔστη Μάγισσα, νὰ τυφλωθῆ,
 Νὰ γείνη δοῦλός της—μὰ ἔς τῆ σκλαδιά του
 Μὲ τὴν ἀγάπη του ν' ἀδελφωθῆ.

Μὰ ἔαφνω πέταξε καὶ τὸ πουλάκι,
 Ἦρθε καὶ κάθησε ἔς μι' ἀγριλιά·
 Τῆ μύτη ἐκτύπησε ἔς ἓνα κλαδάκι
 Κ' ἔτσι μ' ἀνθρώπινη τοῦπε λαλιά:

—Μαζὶ γυρίσαμε ἔς ὅλη τὴν πλάσι
 Καὶ δὲν ἐδείλιασες—καὶ νὰ κοπῆ
 Ὅλο τὸ θάρρος σου καὶ νὰ περάση
 Τώρα ποῦ φτάσαμε, εἶν' ἐντροπή!

Ἡ κόρ' ἢ δύστυχη ἔμπορεῖ καὶ πάλι
 Ναύρῃ τὰ μάτια πῆς καὶ νὰ γενῆ
 Γλυκεῖα βασίλισσα γεμάτη κάλλη,
 Ξανθῆ, ροδόπλαστη καὶ γαλανή.

Τὰ δυὸ ματάκιά της, ποῦ ἦταν ἴδια
 Ζαφεῖρι' ἀτίμητὰ καὶ φωτερά
 Τάκαν' ἢ Μάγισσα δυὸ δακτυλίδια·
 Ἐστὸ κάθε χέρι της ἓνα φορᾶ.

Ὁ γέρος κλαίγεται—τὸ παλληκάρι
 Ὀπῶχει δύναμι κ' ἔχει σπαθὶ
 Ἀπὸ τῆ Μάγισσα θὰ πᾶ νὰ πάρῃ
 Τὰ δακτυλίδιά της—ἢ θὰ χαθῆ.

Δ'.

—Ποιὸς τὰ μεσάνυχτα χτυπᾶ τὴ θύρα;
 Εἶνε βρυκόλακας γιὰ ἔξωτικό;
 —Ἐστὴ στράτα ἐχάθηκε μιὰ κακομοῖρα·
 Ἄνοιξ' ἀρχόντισσα, γιὰ ψυχικό!

Πίστεψ' ἡ Μάγισσα κ' ἡ θύρα τρίζει,
 Γυρνοῦν τὰ μάνταλα κ' ἡ κλειδονιά,
 —Μὰ ἔαφνω σκιάζεται, στρηφογυρίζει . . .
 Ζαρώνει, κρύβεται ἔν μιᾷ γωνιά.

Τὸ ξέρ' ἡ μοῖρά της πῶχει γραμμένο,
 Πῶς μαῦρο θάνατο τότε θὰ ἰδῆ,
 Σὰν ἔμπῃ ἔς τὸν πύργο της ἀρματωμένο
 Ἐνα ἑπερήφανο, ξανθὸ παιδί.

Καὶ τὸρ' ἀντίκρυ της γεμᾶτο χάρι
 Τὸ Βασιλόπουλο τῆ χαιρετᾶ
 Καὶ λέει πῶς ἔρχεται γιὰ νὰ τῆς πάρῃ
 Τὰ δακτυλίδιά της τὰ ζηλευτά.

Ἀπλὼν ἡ μάγισσα νὰ τοῦ τὰ δώσῃ
 Κ' ἔχει ἔς τὸ φόβο της μιᾷ πονηριά·
 Ξέρει ποῦ ἂν πρόφταινε νὰ τὸν τυφλώσῃ
 Χάνετ' ἡ τόση του παλληκαριά.

Μὰ πρὶν τὰ χερίά της τοῦ ῥθοῦν ἔς τὴν ὄψι,
 Πρὶν τὸν ἀγγίξουνε καὶ τυφλωθῆ,
 Ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπέσανε—τῆς τᾶχε κόψη
 Τὸ Βασιλόπουλο μὲ τὸ σπαθί.

Ἵ τὰσαρκα δάκτυλα τὰ ἴματωμένα
Ζητᾶ τὸ χέρι του καὶ ξεπερνᾶ
Τὰ δυὸ μονόπετρα χρυσοδεμένα,
Ζαφεΐρια ὀλόφωτα καὶ ζωντανά.

Ε΄.

Ροδοξημέρωνε καὶ πάλ' ἡ ἴμερα
Γλυκὰ χαράζοντας ἀπ' τὸ βουνὸ
Καὶ μέσ' ἴ ολόδροσης αὐγῆς ἀέρα
Τάστέρια σβύνουνταν ἴ τὸν οὐρανό.

Ἵ κόρη ἡ δύστυχη μεσ' ἴ τὸ σκοτάδι,
Ποῦχε τριγύρω της παντοτινά,
Νοιώθει πῶς ἴφεξεν ἀπ' τὸ κοπάδι
Πάναταράζεται γιὰτί πεινᾶ.

Γοργὰ πετάχτηκε, τῆ φράκτη ἀνοίγει·
Ξέρει τῆς Μάγισσας τὴν ἀπονιά,
Καὶ τρέχει, βιάζεται γιὰ νὰ ξεφύγη
Ἵ Ἀπὸ τῆ μαύρη της τῆ γειτονιά.

Μὰ ἔμπρὸς ἔστὸ ὀλόστενο τὸ μονοπάτι
 Τὸ Βασιλόπουλο τὴν καρτερεῖ
 Καὶ λάμπει ἡ ὄψι του χαρὰ γεμάτη
 Σὰν τὸ φλουρί. . . .

— Ἄφῃς τὰ πρόβατα, Βασιλοπούλα,
 Κι' ἄκουσ' τὰ λόγια μου, ποῦ θὰ σοῦ ἴπῳ·
 Τῆς στρίγγλας Μάγισσας δὲν εἶσαι δούλα,
 Εἶσαι Βασίλισσα καὶ σ' ἀγαπῳ.

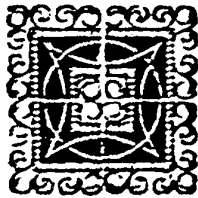
. . . Ἦ τὴν κόρη ἑταίριασε τὰ δυὸ ματάκια,
 Γλυκὰ τὴν ἔσφιξε ἔς τὴν ἀγκαλιὰ
 Κ' ἡ ἡμέρα πέρασε ἔς τὰ χορταράκια
 Μὲ λόγια ὀλόγλυκα καὶ μὲ φιλιὰ.

Ἐκοντοβράδευαζε κι' ὁ ἥλιος γέρνει . . .
 Ἡ κόρη ἔτρεξε μὲ προκοπή
 Κι' ἀπὸ τῆς Μάγισσας τὸ στάβλο φέρνει
 Ἄλογ' ὀλόχρυσο σὰν ἀστραπή.

Τὸ Βασιλόπουλο σελλώνει τάτι
 Κι' αὐτὸ ταραζέται καὶ χλημιντρᾶ.
 Κρατεῖ τὴ χαιτή του, πηδᾶ ἔς τὴ πλάτη
 Καὶ παίρνει ἀπάνω του καὶ τὴν Κυρά,

Καὶ φεύγουν... Ἐρημος ὁ τόπος μένει.
Γυρνοῦν τὰ πρόβατα τὰ μοναχά,
Κ' ἡ σκύλλα ἡ Μάγισσα ἡ λαβωμένη
Ψηλὰ ἔς τὸν πύργο της ψυχομαχᾶ.

Η ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ

Η ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ

Α΄.

Εἶνε γλυκεῖα τῆς ἀνοιξίς ἡμέρα·
· Ὁ οὐρανὸς χαρούμενός γελάει,
Πετοῦν τὰ χελιδόνια ἔς τὸν ἀέρα . . .
Καὶ μόν' ἡ γῆ ἀστράφτει καὶ βροντάει.

Χρυσᾶ κιουστέκια, πάλλαις, καρυοφύλλια
Ἐστὸν ἥλιο τ' ἀπριλιοῦ φεγγοβολοῦν
Καὶ βρόντους μὲ τὰ πέτρινά τους χεῖλια
Οἱ βράχοι κ' ἡ σπηλῖαις ἀντιλαλοῦν.

Πενῆντα παλληκάρια ἓνα κ' ἓνα,
Ποῦ λὲς θεριὰ μαννάδες τὰ γεννοῦνε,
Ἐ τῆ ράχη τοῦ βουνοῦ ταμπουρωμένα
Μὲ πεντακόσους Τούρκους πολεμοῦνε.

Ἄλαθευτο μέσ' ἔς τῶν ἐχθρῶν τὰ πλήθη
 Τὸ βόλι τους πετᾶ κρυφὰ, κρυφὰ
 Καὶ αἷμ' ἀπ' τῶν τυράννων τῆς τὰ στήθη
 Ἡ σκλάβα γῆ ἀχόρταγη ρουφᾶ.

Αἷμα ρουφᾶ! Ἄς τρέμουν οἱ Σουλτάνοι·
 Αὐτὸ τὸ αἷμα μέσ' ἔς τῆ γῆ στοιχειώνει
 Κ' ἕνας σωρὸς παιδιὰ καὶ καπετᾶνοι
 Γεννιοῦντ' ἀπὸ τὸ χῶμα ποῦ ἔματώνει.

Πιὲ νὰ χορτάσης, γῆ τυραννισμένη!
 Ἄς κοκκινίση Ρούμελη, Μωριάς,
 Μόνον ἔς τὸ αἷμα ριζωμένο βγαίνει
 Τ' ἀμάραντο δεντρὶ τῆς ἑλευθεριάς.

Β'.

Φωναίς, βοή, κατάραις δὲν τρομάζουν
 Τοῦ Γέροκαπετάνου τὰ ξεφτέρια·
 Αὐτοὶ σκυφτοὶ σωπαίνουν—καὶ φωνάζουν
 Τὰ καρυοφύλλια ἔς τὰ γερά τους χέρια.

Μόνον προσμένουν μὲ κρυφὸ καμάρι,
 Καθὼς προσμέν' ἡ νύφη τὸ χορό,
 Πότε θὰ πέσουν πλειὰ μὲ τὸ χαντζάρι
 Ἐ τῶν Τούρκων τὸν ἀτέλειωτο σωρό.

—Αἶ, καπετᾶνε, πέρασεν ἡ ὥρα,
 Μουδιάσαμε ἔς τὸ χῶμα καθισμένοι
 Πρόσταξε πλειὰ νὰ τοὺς ριχτοῦμε τώρα
 Καὶ οὔτε ἓνας ζωντανὸς δὲν μένει!

Ἔτσι ἔμιλεῖ ἔς τοῦ γέροντα τὸ πλάϊ
 Παλληκαράκι πρῶτο ἔς τὴν καρδιά,
 Κι' ὁ γέροντας τὴν κάπα του πετάει:
 —Ἐμπρὸς λοιπόν! ἀπάνω τους, παιδιὰ!

Καθὼς ὅταν χωρὶὸ σεισμὸς ταραζῆ,
 Καὶ τοίχους ὑψηλοὺς ξεθεμελιώνῃ,
 Καὶ πέφτουνε ἢ πέτραις ἴσ' ἄν χαλάζι,
 Τὰ πόδια ἢ τρομάρα τὰ φτερώνει.

Καὶ ὁ καθείς, χωρὶς νὰ συλλογιέται
 Τοὺς ἄλλους, τρέχει μόνον νὰ σωθῆ,
 Ἔτσι τῶν Τούρκων ὁ σωρὸς σκορπιέται
 Ἐ τ' ἀστραφτερὸ τῆς κλεφτουριάς σπαθί.

Πρῶτο τὸ λῶξανθὸ μας παλληκάρι
 Ὅλο φωτιά πηδᾶ μέσ' ἔς τὰ κστρώνια,
 Παίζει ἔς τὸ χέρι τὸ σπαθὶ μὲ χάρι
 Κι' ὅπου κτυπᾶ, κτυπᾶ μὲ καταφρόνια.

Μὰ εἶνε μαύρ' ἡ μοῖρά του γραμμένη·
 Κάποιος Ἀράπης φεύγοντας γυρνᾶ
 Κ' ἡ τουφεκιά του σὰν φαρμακωμένη
 Τὰ στήθη τοῦ παλληκαριοῦ περνᾶ.

Ὅλο χλωμο σωριάσθηκε ἔς τὸ χῶμα...
 Τ' ἀδέρφια ὅλα σκύφτουν ἔς τὴν πληγή του,
 Μ' αὐτὸ σιγὰ τὰ διώχνει, κι' ἀπ' τὸ στόμα
 Βγαίνει γλυκειὰ ἴμισόσβυστ' ἡ φωνή του:

— Τῆς Ρούμελης τὴν κόρη λαβωμένη
 Ἄς μὴν ἀγγίξῃ χέρι ἀνδρικό·
 Ἐζῆσ' ὡς τόρα κόρη καὶ πεθαίνει
 Μὲ στήθος καὶ κορμὶ παρθενικό.

Ἀδέρφια, ποῦ μὲ εἶχατ' ἀδελφός σας,
 Γιὰ νὰ μὴν πάω σκλάβο μέσ' ἔς τὴν Πόλι
 Ντύθηκ' ἀνδρικό κ' ἦρθα ἔς τὸ πλευρό σας,
 Ἄν πέσω κᾶν νὰ πέσω ἀπὸ βόλι.

Τὸ μυστικὸ μου πλειὰ νὰ τὸ κρατήσω
Δὲν ὠφελεῖ μου ἔπετα ἡ ψυχὴ . . .
Συντρόφιά μου καλά, θὰ σὰς ἀφήσω !
Πατρίδα, ἄχ πατρίδα μου φτωχή !

Ἄπὸ τὸν ἥλιο, ποῦ καταντικρὺ της
Ὀλόχρυσος κατέβαινε ἔς τὴ δύσι
Καὶ ἤρχονταν θλιμμένος ἔς τὴ μορφή της
Γιὰ ὕστερη φερόν νὰ τὴ φιλήση,

Ἀκτῖνες λευθεριᾶς στεφανωμένη,
Μὲ τὸ ξανθὸ τῆς ἡμέρας δειλινό,
Ἐπέταξ ἡ ψυχὴ της ἁγιασμένη
Κ' ἔγειν' ἀστέρι ἐκεῖ ἔς τὸν οὐρανό.

Ἐκεῖνοι ποῦ μέσ' ἔς τῆς φωτιᾶς τὴ ζάλη
Τόσαις ζωαῖς ὡς στᾶχνα τῆς θερίζουν,
Μὲ ξέσκεπο κι' ὀλόσκυφο κεφάλι
Ἐς τὴν πεθαμένη γύρω γονατίζουν.

Αὐτοὶ ποῦ μὲ τὸν θάνατο γελοῦνε,
Πῶχουν ἔστα στήθη λιονταριῶν καρδιά,
Ἐνῶ τῶχρό της μέτωπο φιλοῦνε
Δακρῦζουνε καὶ κλαῖνε ὡς παιδιὰ.

Μὰ ἡ φωνὴ τοῦ καπετάνου κράζει:
—Παιδιά, γονατισμένα ὀρκισθῆτε,
Τὸ αἷμα π' ἀπ' τὰ χεῖλη της σταλάζει
Μὲ αἷμα τουρκικὸ νὰ πληρωθῆτε!

Ἄς κονισθῆ 'ς τ' ἀκούραστό σας χέρι
Κι' ἄς λάμψη διψασμένο γιὰ σφαγὴ
Τῆς 'λευθεριᾶς τὸ δίκωπο μαχαῖρι
Ἐ τῆς σκλαβωμένης Ρούμελης τῆ γῆ!

Μὰ πρῶτ' ἀνοίξτε μνήμα γιὰ νὰ πάρη
Καὶ νὰ φυλάξ' ἡ γῆ 'ς τὴν ἀγκαλιά της
Μὲ μάννας 'περηφάνεια καὶ καμάρι
Τὴν πλειὸ ἀνδρειωμένη ἔμμορφιά της,

Κι' ἀγκαλιαστὰ τὸ χῶμά της ἄς βγάνη
Δαφνούλα καὶ κλωνάρι λυγαριᾶς·
Τὸ ἐν' ἀγάπης κ' ἔμμορφιάς βοτάνι
Τᾶλλο πικρὸ δεντρὶ παλληκαριᾶς.

Γ'.

Πολύ βαθειά ἐσκάφθηκε τὸ χῶμα
 Καί 'ς τὰ χρυσᾶ τὰ ρουῶνά του 'ντυμένο
 Κατέβηκε τῆς λυγερῆς τὸ σῶμα
 Λεβέντικο, 'σάν νᾶταν κοιμισμένο.

Κ' ἐκλείσθηκεν ἡ γῆ.—Οὔτε λιθάρι,
 Οὔτε σταυρὸς τῆς ἔχει χαρισθῆ,
 Μήπως σκοντάψη τούρκικο ποδάρι
 Κ' ἡ ἥσυχη φωλιά της γνωρισθῆ.

Σιγά, σιγά μὲ τῆ χλωμῆ του χάρι
 'Απ' τοῦ βουνοῦ τῆ μαύρη ράχη βγαίνει
 'Ολόφωτο τ' ἀπρίλη τὸ φεγγάρι
 Καί μὲ τὸ φῶς τῆ γῆ τῆς μάχης ραίνει . .

Τῆς Ρούμελης ἡ κόρη 'ς τὰ 'ψηλά της
Κοιμᾶται . . . καί 'ς τὴν τόσην ἔρημιά
Ἔχει τριγύρω μόνη συντροφιά της
Διακόσσων Τούρκων ἄθαφτα κορμιά !

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Α΄.

Μὲ τί λαχτάρω καρτερῶ
Τῆ 'μέρα ποῦ θὰ ταξειδέψω πάλι·
Ποῦ μ' ἀγεράκι ὀροσερὸ
Καὶ μ' ὀλοπρίμο τὸν καιρὸ
Θαφῆσωμε τὸ περιγιάλι !

Σὰν μιὰ φτερούγα μοναχὴ
Θαπλώσ' ἢ βάρκα τὸ λευκὸ πανάκι
Καὶ μὲ τοῦ μπάτη τὴν εὐχὴ
Θὰ πάρ' ἢ ἀψυχη ψυχὴ
Καὶ θὰ πετάξῃ σὰν πουλάκι.

Μ' ἀφρὸ θὰ κόβῃ τὰ νερά,
Δροσᾶτο κῦμα θὲ νὰ τὴν πλευρώνῃ·
Αὐτὴ θὰ σειέται σὰν κυρὰ
Κι' ὁ γερναύτης μὲ χαρὰ
Θὲ νὰ φουχτιάζῃ τὸ τιμόνι.

Καὶ θὰ μὲ φέρῃ τεχνικὰ
 Κοντὰ 'ς ἓνα θεόρατο καράβι,
 Ποῦ τάρμυρὸ νερὸ νικᾷ
 Μὲ χίλια δυὸ σιδερικὰ
 Ἄσβεστη φλόγα ποῦ τάνάβει.

... Σὰν τάλυσόδετα θεριά
 Ταράζεται, φυσομανᾷ, βογγάει ...
 Νὰ ξερριζώσῃ ἀπ' τῆ στεριά
 Τὴν ἄγκυρά του τῆ βαρεία
 Μ' ὅλη τῆ δύναμι τραβάει.

Ἐλεύθερο κι' ὅλο χαρὰ
 Μαῦρο καπνὸ ἀπ' τῆς μύταις ξανεμίζει
 Μὲ τὰτσαλένιά του φτερὰ
 Ἄναταράζει τὰ νερὰ
 Καὶ σὰν τὸ σίφουνα σφυρίζει.

Τὸ πέλαγος κυματερὸ
 Ἄναμερᾷ 'ς τῆς πλώρης του τὴν κόψι,
 Τὰ πλάγιά του ξερνοῦν νερό,
 Κι' ἀφίνει 'πίσω γιὰ καιρὸ
 Θολὴ τῆς θάλασσας τὴν ὄψι.

Σὰν μιὰ εἰκόνα μακρινή
Χλωμιάζει, μισοσβύεται τὰ κρογιάλι,
Τὸ κῦμα παίρνει τὴ φωνή :
—Γειά σας, χαρά σας, στεριανοί,
Καλῶς ν' ἀνταμωθοῦμε πάλι !

Β΄.

Γιατί, καρδιά, καρδιά τρελλή,
Ἐσὺ ποῦ πρόσμενες τὴν ὥρα,
Πότε ν' ἀνοίξης τὰ φτερά
Κι' ὅλη τραγούδια καὶ χαρά,
Σὰν ταξειδιάρικο πουλι
Νὰ φύγης σὲ καινούργια χώρα,
Πές μου γιατί λυπᾶσαι τόρα;

Ἄχ ξέρω! θλιβερὰ χτυπᾶς
Καὶ σπαρταρᾶς μετανοιωμένη
Ἐν ἑσέ λογισμὸ φαρμακερό,
Πάφινεις ἔπισω γιὰ καιρό
Ὅτι πονεῖς κι' ὅτι ἀγαπᾶς
Καὶ πᾶς σὰν σκλαβωμένη
Ἐκεῖ ποῦν' ὅλοι ξένοι.

Παντέρημη 'ς τὴν ξενιτειά
 Δὲ θάχης ποιὸς νὰ σ' ἀγαπάῃ·
 Κι' ἂν ἀρρωστήσης, κι' ἂν πονῆς,
 Πάλι δὲ' θὰ βρεθῆ κανεὶς
 Μὲ δακρυσμένη τὴ ματιὰ
 'Μερόνυχτα νὰ ξαγρυπνᾷ
 'Στοῦ προσκεφάλου σου τὸ πλάϊ.

Κι' ἂν ἔχης κάποτε χαρά,
 Τί τόφελος κι' αὐτό ; στοχάσου·
 Δὲν θάχῃ πῶς νὰ μοιρασθῆ
 Κι' ἔτσι κρυμμένη θὰ σβυσθῆ
 Καὶ θὲ νὰ γείνη συμφορὰ
 Κι' αὐτ' ἡ μικρὴ χαρά σου
 'Στὰ βάθη τὰ 'δικά σου.

Σὲ μακρινὴ ἀκρογιαλιά,
 Καρδιά κακότυχη, ποιὸς 'ξέρει,
 Ποιὸς ξέρει ἂν ἴσως δὲ' χαθῆς
 Καὶ 'πίσω πλειὰ δὲν ξαναρθῆς
 'Σ τὴν ἔρημὴ σου τὴ φωλιά,
 'Σὰν τὸ χιονᾶτο περιστέρι
 Ποῦ φτερουγίζει δίχως ταῖρι.

Κι' ἂν πᾶς κ' ἐρθῆς με τὸ καλὸ
'Σ τοὺς τόπους τοὺς ἀγαπημένους,
Πάλι με πόνο θὰ κτυπᾶς
Μήπως ἐκείνους π' ἀγαπᾶς
Μέσα 'ς τὸν κόσμον τὸν τρελλὸ
Τοὺς εὖρης ἀλλαγμένους,
'Αγνώριστους καὶ ξένους.

Γ'.

Γλυκὰ φυσᾶ ὁ μπάτης,
Ἡ θάλασσα δροσίζεται,
Ἐστὰ γαλανὰ νερά της
Ὁ ἥλιος καθρεφτίζεται·
Καὶ λὲς πῶς παίζουν μ' ἔρωτα
Πετῶντας δίχως ἔννοια
Ψαράκια χρυσοφτέρωτα
Ἐσὲ κύματ' ἀσημένια.

Ἐστοῦ καραβιοῦ τὸ πλάϊ
Ἐνα τρελλὸ δελφῖνι
Γοργόφτερο πετάει
Καὶ ἔπισω μᾶς ἀφίνει·
Καὶ σὺν νὰ καμαρώνεται
Τῆς θάλασσας τὸ ἄτι
Μὲ τοὺς ἀφρούς του ζώνεται
Καὶ μᾶς γυρνᾷ τὴν πλάτη.

Χιονοπλασμένοι γλάροι,
Πῶχουν φτερούγια ἀτίμητα
Καὶ γιὰ κάνένα ψάρι
Τὰ μάτιά τους ἀκοίμητα,
Ἐς τὰ ἔαρτια τριγυρίζοντας
Ἄκούραστοι πετοῦνε
Ἡ μὲ χαρὰ σφυρίζοντας
Ἐστὸ πέλαγος βουτοῦνε.

Καὶ γύρω караβάκια
Ἐς τὴ θάλασσ' ἀρμενίζουν
Ἐάν ἄσπρα προβατῆκια
Ποῦ βόσκοντας γυρίζουν
Μὲ χαροπὰ πηδήματα
Ἐστους κάμπους ὅλη ἡμέρα,
Κ' ἔχουν βοσκή τὰ κύματα
Βοσκό τους τὸν ἀέρα.

Δ΄.

ὦ θάλασσά μου γαλανή,
Ποῦ ζωγραφιῶντ' οἱ οὐρανοὶ
Ἐστὰτελειωτά σου πλάτη,
Ποῦ τρέφεις κύματα θεριὰ,
Κι' ἄντρα σου ἔχεις τὸ Βοριᾶ
Καὶ ψυχογυιὸ τὸν Μπάτη!

ὦ θάλασσά μου γαλανή,
Ποῦ μὲ θεόρατη φωνή
Σὲ καταριῶνται τόσοι,
Γιατὶ ἔνι νιᾶτα ἢ γηρατεία
Χιλιάδες μνήματα πλατεία
Ἐστὰ σπλάγγνα σου ἔχεις δῶση.

ὦ θάλασσά μου γαλανή,
 Ποῦ ἐμπρός σου γέρνουν ταπεινοί
 Καὶ ἄνθρωποι καὶ βράχοι,
 Ὅπου ἴσ' ἄν ἄχυρο ἐλαφρὸ
 Ἵσ' τὸν κάτασπρό σου τὸν ἀφρὸ
 Ξεσέρνεις ὅ,τι λάχη!

ὦ θάλασσά μου γαλανή,
 Ὅσω ἢ ψυχὴ μαυ κι' ἄν πονῆ,
 Τοὺς πόνους της γατρεύω,
 Ὅταν ἴσ' ἐ νύχτας σιγαλιὰ
 Μέσ' ἴσ' τὴν ὑγρὴ σου ἀγκαλιὰ
 Γυρμένος ταξειδεύω.

Τὸ κῦμά σου τὸ χαροπὸ,
 Ποῦ ξέρει τραγουδιῶν σκοπὸ,
 Σιγὰ μὲ νανουρίζει·
 Μοῦ φέρνει ὕπνο μαλακὸ
 Καὶ ὄνειρο γλυκὸ, γλυκὸ
 Ἵσ' τὰ μάτια μου χαρίζει.

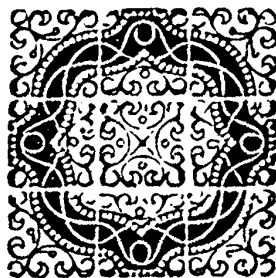
Μακρὺ ἀπ' τὴν ἄπονη στεριά,
Πῶχει τὰ βάσανα θεριά
Καὶ ὄρνι' ἀγριεμμένα,
Κι' ἂν ἔχη σκόρπιας τῆς χαρῆς,
Μᾶχει φουρτούναις φοβεραῖς.
Χειρότερ' ἀπὸ 'σένα!

Μ' ἀρέσει μ' ἀρμυρὴ δροσιὰ
Χιονάτη ἀφροθαλασσιὰ
Τὴν ὄψι μου νὰ βρέχη
Καὶ ἡ ζωὴ μου ἡ τρελλὴ
Γοργὸ τῆς θάλασσας πουλι
'Στὸ πέλαγος νὰ τρέχη.

Μ' ἀρέσει, ὅταν μὲ χαρὰ
Καθάρια ἀπλώνης τὰ νερά,
Νὰ χαίρωμαι μαζί σου,
Κι' ὅταν σὰν σκλάβο ταπεινὴ
'Ο σίφουνας σὲ τυραννῆ
Νὰ νειώθω τὴν ὀργή σου.

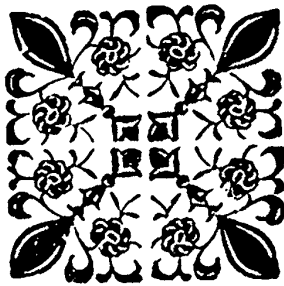

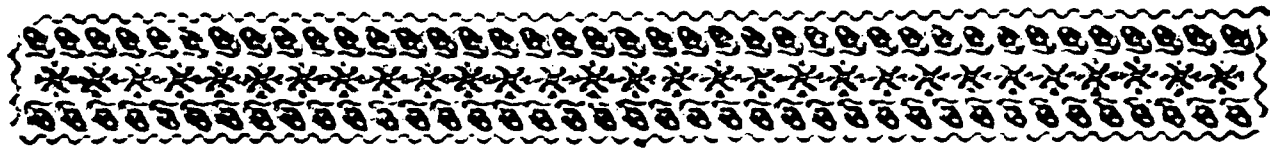
Κι' ἂν μοῦχ' ἢ μοῖρά μου γραφτὸ
Ἐστὴν ἀγκαλιά σου νὰ θαφτῶ,
Τί ζηλεμμένο μνήμα!..
Θε ναῦρω δεύτερο Οὐρανὸ
Σὰν τὸν ἀπάνω γαλανὸ
Ἐστὸ γαλανό σου κῦμα!

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΡΗΑΣ

Πολλαίς φοραῖς τῆς νύχτες τὰ γριωποῦ χειμῶνος,
Ἐνῶ μουγκρίζουν ἔξω βοριάς κι' ἀνεμοζάλη,
Κ' ἐγὼ ξαγρυπνισμένος, μέσ' 'ς τὸ σκοτάδι μόνος
Τὴν κεφαλὴ μου γέρνω 'ς κρῦο προσκεφάλι,

Μοῦ φαίνεται πῶς 'ξάφνω ἡ θύρα ἢ κλειδωμένη
Δίχως κἀνενα κρότος ἀνοίγει καὶ σφαλᾷ
Καὶ μὲ ἀσπροφορεμένη, γρηᾷ γυναῖκα μπαίνει,
Ζυγώνει καὶ καθίζει 'ς τοῦ κρεβάτιοῦ τὸ πλάϊ.

Μέσ' εἰς τὸ βαθὺ σκοτάδι δὲν φαίνεται ἡ μορφή της·
Ὁ ἴσκιός της ὁ ἄσπρος σαλεύεται κι' ἀσπρίζει,
Κι' ἀκούεται μονάχα ἡ σιγανὴ φωνὴ της,
Ποῦ χίλια δυὸ λογάκια 'ς ταῦτί μου ψιθυρίζει.

Πότε μου λέει τραγούδια καὶ πότε παραμύθια,
Πότε καρμιὰ μεγάλη καὶ θλιβερὴ ἱστορία . . .
Μὰ ὅτι κι' ἂν μου λέη, γιὰ σοβαρὰ γι' ἀστεῖα,
Πάντοτε κρύβουν μέσα 'ς τὸ ψέμμα τὴν ἀλήθεια.

Δράκους, Νεραΐδες, Λάμιαις, Γοργόναϊς, βασιλιᾶδες,
Μάγια, κατάραις, φόνους κ' εὐχαις καὶ χίλια τόσα·
Εἶτε φιλιὰ κι' ἀγάπαις κι' ὀλόμορφαις κυρᾶδες
Θὰ μ' ἀραδιάσῃ πάντα μὲ τῆ γλυκειὰ της γλῶσσα.

Κ' ἐγὼ τῆς γρηᾶς τὰ λόγια τὰκούω σὰ' μαγευμένους·
Κι' ἂν εἶν' καλὰ κι' ὠραῖα, γελῶ κι' ἀναγαλλιᾶζω,
Μ' ἂν εἶν' ἀγριεμμένα, ζαρώνω τρομασμένους
Καὶ πάντα τὰ θυμοῦμαι καὶ πάντ' ἀνατριχιᾶζω.

Ποιὰ νᾶνε ; Τὶ νὰ θέλῃ ; Τῆς νύχτες ποῦ γυρίζει ;
Πῶς ἔτσι μπαίνει μέσα 'εἰς κλειδωμένη θύρα ;
Καὶ τόσαις ἱστορίαις σοφαῖς πῶς τῆς γνωρίζει ;
Μάγισσα, Στρίγγλα νᾶνε ; — ἢ μήπως καμμιά Μοῖρα ;

Δὲν ἐννοιῶθα τὸ θάρρος ποτὲ νὰ τῆ 'ρωτήσω·
Γιατ' ἐφοδύμουν μήπως ἀνάψω τὴν ὀργή της,
Μὰ κάποια μαύρη νύχτα, χωρὶς νὰ τὸ ζητήσω,
'Αρχίνησε καὶ μοῦ εἶπεν ἐκείνη μοναχὴ της :

— Ποιὰ εἶμαι θεὸς νὰ μάθῃς ; Ποῦθ' ἔρχομαι, ποῦ πάω ;
Γεννήθηκα, παιδί μου, μαζί μ' αὐτὴ τὴν πλᾶσι,
Χιλιόδες χρόνια τόρα τὸν κόσμον τριγυρνᾶω .
Καὶ θὰ πεθάνω μόνον ὅταν ἡ γῆ χαλάσῃ !

'Στους βράχους, 'στά ποτάμια, μεσ'στής σπηλαιάς, 'στά δάση,
 'Στά κάστρα καὶ 'στους πύργους γυρνῶ ὅλα μου τὰ χρόνια·
 Μυριόχρον' ἡ ζωὴ μου ἐκεῖ ἔχει περάση
 Κ' ἐκεῖ θὲ νὰ περνᾷ αἰῶνια, αἰῶνια! . .

Ἔχω βαρειά κατάρα: πάντα νὰ ζῶ κλεισμένη
 Μέσα 'στής γῆς τὰ σπλάγχνα 'στὸ κρύο τὸ σκοτάδι·
 Ὀλημερίς νὰ μένω σὰν ζωντανὴ θαμμένη
 Καὶ μοναχὰ τῆς νύχτες νὰ βγαίνω ἀπὸ τὸν Ἄδη.

Κι' ὅμως ἐγὼ εἶμαι -μόνη βασίλισσα τοῦ κόσμου·
 Ὅλ' οἱ λαοί, ὄϊκοί μου, ὅ τι τοὺς 'πῶ μ' ἀκοῦνε,
 Κι' ἀκόμα κ' οἱ μεγάλοι ποῦ μὲ περιφρονοῦνε
 Ταπεινώμενοι σκύφτουν πολλαὶς φοραὶς ἐμπρὸς μου.

Μὲ τὰ σοφὰ μου λόγια 'ς τὸν κόσμον βασιλεύω,
 Παιδιὰ καὶ νιοὶ καὶ γέροι, ὅλ' εἶν' ὑπήκοοί μου,
 Κι' ἀλλοίμονο 'εὖ ὅποιον μὲ κἀνη κι' ἀγριεύω!
 Γίνετ' ὀργὴ Κυρίου καὶ Κόλασ' ἡ φωνὴ μου.

Μ' ἀπ' ὄλαις μου τῆς χώρας ἡ πλειὸ ἀγαπημένη,
 Ἐκεῖ ποῦ 'στά παλιά μου λαμπραὶς ἡμέραις εἶδα,
 Ἐκεῖ ποῦ χθὲς ἀκόμα γυρνοῦσα δοξασμένη,
 Εἶν' ἡ δική σας χώρα, ἡ ἔμμορφη πατρίδα.

Ἐπὸ τὰ μαῦρα χρόνια ποῦ χάσατε τὴν Πόλι
 Κ' οἱ Τοῦρκοι τὴν Ἑλλάδα πατῆσαν πέρα πέρα,
 Καὶ ἔστην σκλαβιά τους γείραν ἀπελπισμένοι ὅλοι,
 Μόνον ἐγὼ μνηοῦσα ἐλευθεριᾶς ἡμέρα.

Καὶ τόρα, ὅταν δειλιάζη καμμιὰ φορὰ ἡ ψυχὴ σας,
 Προφητικὰ σᾶς κράζει τὸ ἰδικό μου στόμα:
 Πῶς ζῆ ὁ Κωνσταντῖνος, βᾶθειά κοιμᾶτ' ἀκόμα
 Καὶ σὰν θεὸ νὰ ἔυπνήσῃ — ἡ Πόλι εἶνε ἴδική σας!

Ποιὸ εἶνε τὸνομά μου; Ἄλλοι μὲν λέν Ἀλήθεια,
 Ἐκδίκησι, Κατάρρα, — ἡ Στρίγγλα τῆς ἐρήμου,
 Ἡ μιὰ γρηὰ ποῦ ξέρει νὰ λέῃ παραμύθια...
 — Τάληθινό μου εἶνε ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ, παιδί μου!

Ἐσώπασε κ' ἐχύθη μιὰ λάμψι ἔς τὸ κορμί της
 Κ' ἐφώτισε γιὰ ἄλλο τὰ ροῦχὰ της σχισμένα,
 Χλωμὴ κι' ἀραχνιασμένη τὴ γέρικη μορφὴ της
 Καὶ τᾶσαρκά της πόδια γυμνά καὶ ἠματωμένα.

Τὴν ἴδια αὐγὴ ἐκείνη μὲ μάτια ἀγρυπνισμένα,
 Ἐνῶ σκορποῦσεν ἔξω τὰ χιόνια ὁ βοριάς,
 Χωρὶς κ' ἐγὼ νὰ θέλω, πῆρα χαρτὶ καὶ πέννα
 Κι' ἀρχίνησα νὰ γράφω: Τὰ Λόγια τῆς Γρηᾶς.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΑΝΗΛΙΑΓΟΣ

Ἐ τοῦ βασιλιᾶ τοῦ Τρίκαρδου τὸ μοναχὸ παιδὶ
Ἡ μοίραις ποῦ τὸ μοίρωσαν κατὰρα εἶχανε κἀνη :
Πῶς ἄμα ὁ ἥλιος θὰ τὸ ᾄῃ
Εὐθύς θὲ νὰ πεθάνῃ.

Κι' ὁ βασιλιᾶς πατέρας του, μ' ἐλπίδα νὰ σωθῇ
Ἀπὸ τοῦ ἥλιου τὸ κακὸ καὶ φλογισμένο ᾄματι,
Τοῦχτισ' ἐπίτηδες βαθὺ
Μέσα 'ς τὴ γῆ παλάτι.

Χρόνια περᾶσαν—πέθανε ὁ γέροντας γονιός . . .
Καὶ μὲ τὴν ὥρα τὴν καλὴ θὰ βασιλέψῃ τόρα
Ἀνήλιαγος ὁ μορφογιός
Ἐ τοῦ Τρίκαρδου τὴ χώρα.

Καὶ βασιλιᾶς ὁ Ἀνήλιαγος τῆς ἡμέραις του περνᾷ
 Μέσ' ἔστα βαθειὰ παλάτια του — καὶ μοναχὰ τὸ βράδου
 Βουνὰ καὶ κάμπους τρυγυρνᾷ
 Ἐς τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι.

Κ' ἡ κυρὰ Ῥήνη ἢ ὁμορφῆ τὸν εἶδε μιὰ βραδιά
 Ἐς τὸ Κάστρο ἔμπρὸς νὰ κυνηγᾷ μ' ὀλόφωτο φεγγάρι
 Κ' ἔννοιωσ' ἀγάπη ἔς τὴν καρδιά
 Γιὰ τᾶξιο παλληκάρι.

Ὁ βασιλιᾶς Ἀνήλιαγος — σὰν κάθε βασιλιᾷ —
 Τώρα κι' αὐτὸς ὄλονυχτις ἔς τὴ χώρα δὲ γυρίζει...
 Ἐς ἀγαπημένη ἀγκαλιὰ
 Γυρμένος ξενυχτίζει.

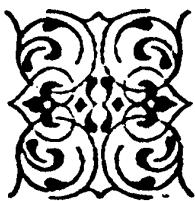
Μὰ ἔς τὴ χαρὰ του δὲν ξεχνᾷ τῆς μοίρας τὸ γραφτό·
 Καὶ πρὶν νὰ φέξῃ ἔς τὸ βουνὸ, καὶ πρὶν νὰ σβύσῃ τᾶστρο,
 Ἀφίνει ταῖρι ζηλευτὸ
 Καὶ φεύγει ἀπὸ τὸ Κάστρο.

Τοῦ κάκου τὸν ῥωτᾷ ἡ κυρὰ : πῶς ἔτσι πρωῖνὰ
 Τὴν παρατάει μοναχῆ ; — Ἐκεῖνος δὲν τῆς κρίνει,
 Καὶ μαύρη ζήλια τυραννᾷ
 Τῆ δόλια κυρὰ Ῥήνη.

Τόσο, ποῦ τί σοφίζεται ἡ πονηρὴ κυρά ;
Ὅλους μὲ μιᾶς τοὺς πετεινοὺς τοῦ Κάστρου της σκοτώνει,
Γιὰ νὰ μὴ νοιώσῃ μιὰ φορὰ
Ὁ νιὸς πῶς ἔημερώνει.

Ὁ βασιλιάς Ἀνήλιαγος γελιέται τὴν αὐγή . . .
Καὶ πρὶν νάρθῃ ἔς τὸν Τρίκαρδο, κοντὰ ἔς τὴν Παλιομάνη,
Κατάρρα ! — ὁ ἥλιος εἶχε ἄβγῃ
Κι' ὁ νιὸς εἶχε πεθάνη !

Ο ΓΚΙΩΝΗΣ

Ήταν δυὸ ἀδέρφια πάντ' ἀγαπημένα,
Πρόβατα βοσκοῦσαν 'ς ἄρχοντα μεγάλο,
Γκιώνη λέν τὸν ἕνα,
Δῆμο λέν τὸν ἄλλο.

Κάποια 'μέρα ὁ Γκιώνης δυὸ ἀρνάδες χάνει·
Ψάχνει, δὲν τῆς βρίσκει, τριγυρνᾷ καὶ κλαίει.
'Ερχεται 'ς τὴ στάνη,
Τ' ἀδερφοῦ τὸ λέει.

Βρέθηκε κ' ἐκεῖνος 'ς τὴν κακὴ του ὥρα·
'Αῶκα χολιάζει, σὰν θεριὸ θυμώνει,
Τὸ μαχαῖρι φόρα!...
Καί τονε σκοτώνει.

Ἡ ἀρνάδες ἤρθαν ἔς τὸ κοπάδι πάλι
Κι' ὁ φονιάς τῆς βλέπει, στέκεται κλαμμένος,
Γέρνει τὸ κεφάλι
Μετανοημένος.

Κι' ὁ Θεὸς τὸν εἶδε ποῦ χτυπᾷ τὰ στήθη,
Κλαίει νύχτα ἄμερα, θέλει νὰ πεθάνη,
Καὶ τὸν ἐλυπήθη
Καὶ πουλὶ τὸν κάνει.

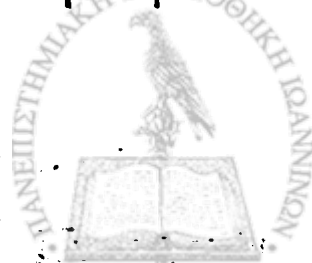
Καὶ γι' αὐτὸ τὸ βράδυ, ἅμα σκοτεινιάζει,
Τὸ πουλὶ θλιμμένο ἔς τὸ δεντρὶ κλαρώνει
Κι' ἔλη νύχτα κράζει :
Γκιώνη ! Γκιώνη ! Γκιώνη !

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΩΝ ΣΕΡΒΙΩΝ

Χιλιάδες Τουῦρκοι μ' ἄρματα καὶ μ' ἀνδρειὰ μεγάλη
Μέσα 'ς τὸ κάστρο κλείσανε τῶν Χριστιανῶν τὸν Κράλη.
Μὰ ὁ Μάρκος Κράλης 'πέθανε καὶ βασιλιᾶς ἐγίνη
Βασιλοπούλα ἡ κόρη του—καὶ πολεμᾶ κ' ἐκείνη
Τόσο, ποῦ χρόνια καὶ καιροὶ γυρίζουνε, περνοῦνε,
Κ' οἱ Τουῦρκοι νὰ τὸ πάρουνε τὸ κάστρο δὲν 'μποροῦνε.

Μὰ κάποιο ρωμιογέννημα μεσ' 'ς τῆς Τουρκιᾶς τὰσκέρι
Παινεύθηκε πῶς τάχ' αὐτὸς 'ς τὸ κάστρο θὰ τοὺς φέρη.
Κ' εἶπ' ὁ Σουλτᾶνος :—“Αν 'μπορῆς 'ς τὸ κάστρο νὰ μᾶς 'μπὲ
Φλουριά θὰ πάρης, εἶδεμὴ τὴν κεφαλὴ θὰ χάσης.
Καὶ τὰπεκρίθη :— Πληρωμὴ δὲν θέλω καμμιάν ἄλλη,
Παρὰ τὴν κόρη μοναχὰ τοῦ γέρο Μάρκου Κράλη.

Καλόγερος ἐντύθηκε κ' ἐμπρός 'ς τὸ κάστρο πάει
 Κι' ἀρχίζει μὲ παράπονο τῆς πόρταις νὰ κτυπάη :
 — Ἀνοίξετέ μου, χριστιανοί, κ' οἱ Τούρκοι θὰ με πιάσουν·
 Μὲ κυνηγοῦν καταποδὶς κοντεύουν νὰ με φθάσουν !..
 — Θεὸς νὰ σοῦ ρίξωμε σχοινὶ ν' ἀνασυρθῆς ἀπάνω ;
 — Θὰ ξεσχισθοῦν τὰ ράσα μου, κ' ὕστερα τὶ θὰ βάνω ;
 — Θεὸς δίχτυ νὰ σοῦ ρίξωμε νὰ τυλιχθῆς σὰν ψάρι ;
 — Ἐμπορεῖ τὸ δίχτυ νὰ κοπῆ, κ' ἄς λείπη τέτοια χάρι !..
 Οἱ χριστιανοὶ γελάσθηκαν· ἀνοίξανε τῆς θύραις . . .

Κ' ἔτσι, Σουλτάνε, τῶν Σερβιῶν τὸ Κάστρο μᾶς ἐπῆρες !

Ἡ κόρη ἀντὶ νὰ σκλαβωθῆ 'ς τούρκικο Σεραί,
 Ἀπὸ τῆς Πόρταις τῆς ἕψηλαῖς γκρεμίσθηκε καὶ πάει . . .
 Μὰ 'κεῖ 'ς τὸ χῶμα, πῶπεσε κ' ἔσκασε σὰν κουφάρι,
 Στάλαξε γάλα ὁ κόρφος τῆς κ' ἐφύτρωσε χορτάρι.
 Κι' ἔπειτα γυναῖκα γέννησε καὶ θέλει γάλα νάχη
 Δένει τὰ χέρια σταυρωτὰ ὀπίσω ἀπὸ τὴ ράχη
 Καὶ σὰν ἀρνάδα σκύφτοντας καὶ σέρνοντας τὸ στόμα
 Βοσκολοῦ γαλόχορτο 'ς τῆς Ἐμμορφῆς τὸ χῶμα.

Η ΓΟΡΓΟΝΑ

Μεσ' ἐστὸ πλατὺ τὸ πέλοσος καρδίη ταξειδεύει.

Τριγύρω γύχτ' ὀπλώνεται. . .

Καὶ μὲ τάγεραι π' ἀλαφρὰ τὰ κύματα χαϊδεύει

Τὸ μ π ρ ί κ ι τὰσπροφύρετο κουλιέται, ἀργοσαλεύει
Σάν γύφη π' ὄλο καὶ λυγᾶ καὶ γλυκεκαμαρώνεται.

Μὰ ἔαφνω, σάν νὰ κάρρωσε ἔς ἀμμουδιαστὸ ἀκρογιάλι

Τῆς ἐυὸ του ἄγκυραις μαζί,

Τὸ μπρίκι στέκει καὶ ἔμπροστὰ ἔστην πλώρη του προβάλλει

Γοργόνα θαλασσόδρεχτη μ' ἀγριωπὸ κεφάλι :

— Ὁ βασιλιάς Ἀλέξανδρος ἀπέθανε γιὰ ζῆ;

Βροντελογᾶ τὸ στόμα της καὶ τὰ νερὰ ἀναδεύει

Μὲ τὴν ψαρίσιά της οὐρὰ

Καὶ τὸ γυναίκεió της αὐτί ἀπέκρισι γυρεύει.

— Ὁ βασιλιάς Ἀλέξανδρος ἔς τὸν κόσμον βασιλεύει,

Ὁ ναύτης ἀποκρίνεται, ζωὴ νάχης, κυρά!

Ἄλλοίμονο ἂν τῆς ἔλεγε πῶς εἶνε πεθαμένος

Ἐπὶ τὰ χρόνια τὰ παλιὰ!..

Εὐθὺς τὴν ἴδιαν τὴ στιγμὴ ὁ ναύτης ὁ καϋμένος

Μαζὶ μὲ τὸ καράβι του θὰ βούλιαζε πνιγμένος

Καὶ ἡ Γόργονα θάρχιζε νὰ κλαίῃ τὸν βασιλιᾶ.

Μὰ τόρα πῶμαθε πῶς ζῆ, τὴν ὄψι της ἀλλάζει

Καὶ μ' ὁμορφιαῖς στολίζεται.

Γίνεται κόρη λυγερή, ἔς τὰ κύματα πλαγιάζει,

Μὲ δὺο ματάκια ὀλόγλυκα τριγύρω της κυττάζει,

Κι' ἀπ' τὰ ξανθὰ της τὰ μαλλιά τὸ πέλαγος φωτίζεται.

Τὸ μπρίκι πάλι ξεκινᾶ καὶ σιγαλ' ἀρμενίζει

Ἐς τὴ θάλασσα τὴ γαλανή

Καὶ ἡ Γόργονα ἔς τὸν ἀφρὸ σὰν γλᾶρος φτερουγίζει,

Λύρα κρατᾶει ὀλόχρυση καὶ παίζοντας ἀρχίζει

Νὰ τραγουδῇ ἔς τὸ πέλαγος μ' οὐράνια φωνή.

ΤΗΣ ΕΥΑΣ ΤΟ ΖΥΜΑΡΙ

Σὰν ἔκανε ἡ Εὐα τὴν πρώτην ἁμαρτία,
Νομίζοντας πῶς τὰχα ὁ Πλάστης δὲ' θὰ νοιώσῃ,
Μὲ τὴ συνειθισμένη γυναίκεια πονηρία
Πῆρε νερὸ κι' ἀλεῦρι κ' ἐπῆγε νὰ ζυμῶσῃ.

Μὰ ὁ Θεὸς τὴν εἶδε πῶς εἶχεν ἁμαρτήσῃ·
Ἐπρόσταξεν ἀμέσως τὸν ἄνδρα τῆς νὰ πάρῃ
Νὰ πάῃ καταράμενη κάτω 'ς τὴ γῆ νὰ ζήσῃ
Κ' ἐπέταξε κ' ἐκεῖνο τ' ἀζύμωτο ζυμάρει.

Καὶ εἶπε: — Τούτῃ ἡ ζύμη, ἁμαρτωλὴ καὶ μαύρη,
Ὅπου κι' ἂν πάῃ νὰ πέσῃ, λιθάρι εὐθύς νὰ γένη·
Κι' ὅποιος ποτέ του τύχῃ τέτοιο λιθάρι ναῦρη
Νὰ θυμηθῇ τὴν Εὐα τὴν πρώτην κολασμένην!

Γι' αὐτὸ κάθε τσοπάνος ποῦ τὰ βουνὰ γυρίζει,
Κάθε φορὰ ποῦ τύχῃ ναῦρῃ βαρὺ λιθάρι,
Σχιστὸ καὶ τρυπημένο, ἀμέσως τὸ γνωρίζει
Πῶς εἶν' ἀπὸ τῆς Εὐας τὰμαρτωλὸ ζυμάρει.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΑΔΕΛΦΟΙ

Τρεις ἀδελφ' εἶδανε μιὰ νιά—κ' οἱ τρεῖς τὴν ἀγαποῦνε,
Γυναῖκα τὴ ζητοῦνε.

Μ' αὐτὴ τοὺς βάνει τρεῖς δουλειαῖς νὰ κάνουν, καὶ γιὰ χάρι.
'Εκεῖνος νὰ τὴν πάρῃ,

'Οποῖος δουλεύοντας γερὰ μὲ προκοπὴ καὶ γνῶσι
Πρὶν ἀπ' τοὺς ἄλλους ἀδελφούς τὸ ἔργο του τελειώσῃ—

'Ο ἕνας πάει μάρμαρα ναὺρῃ νὰ πελεκήσῃ,
Τὴν Κόρθω γιὰ νὰ χτίσῃ·

'Ο ἄλλος σμίγει τὰ νερὰ καὶ μεσ' 'ς τὴ γῆ περνάει,
'Στὸ κάστρο νὰ τὰ πάῃ

Κι' ὁ τρίτος ὅλο σκάφτοντας καὶ νύχτα καὶ ἡμέρα
Φυτεύει ἐλαιόδενδρα 'ς τοὺς κάμπους πέρα, πέρα.

Κ' οἱ τρεῖς ἀρχίσανε μαζί κ' οἱ τρεῖς μαζί τελειώνουν
Καὶ γιὰ τὴ νιὰ μαλλώνουν.

Ξεχνοῦν πῶς ἦταν ἀδερφοὶ καὶ πιάνονται 'ς τὰ χέρια
Καὶ σέρνουνε μαχαίρια . . .

Κ' ἐκείνη ἢ σκύλλα ξένοιαστη καὶ γελαστὴ προσμένει
Νὰ ἰδῆ ποῖος θάβγη νικητῆς καὶ τί θὲ ν' ἀπογένῃ.

Μὰ σὰν τη βλέπῃ ὁ πλειὸ μικρὸς, 'ς τὰ δέρφιά του γυρίζει:
—'Σὰν ποῖος θεὸς τῶρίζει

Ἔνας τὸν ἄλλον ἀδερφὸ σὰν τὸ θεριὸ νὰ φάῃ.

Γιὰ μιὰ ποῦ μᾶς γελάει;

Κάτω τὰ χέρια, ἀδέρφιά μου! . . Ἡ κόρη Κόρθω ἄς γένη

Κ' ἐμεῖς ἄς μείνωμ' ἀδερφοὶ σὰν πρῶτ' ἀγαπημένοι.

Κ' ἔτσι κ' οἱ τρεῖς οἱ ἀδελφοὶ καὶ πάλι ἀγαπηθῆκαν

Κι' ἀγκαλιαστοὶ ὠρκισθῆκαν

'Σ τὰ κόκκαλα τῆς μάννας τους ποῦνε 'ς τὴ γῆς θαμμένη

Νὰ ζοῦν ἀδελφωμένοι.

Καὶ γιὰ νὰ πιάσῃ ὁ ὄρκος τους ἐσύρανε 'ς τὴ στράτα

Κ' ἐσφάξανε τὴν ἀσπλαγχνῆ, τὴ νιὰ τὴ μαυρομμάτα.

ΤΟ ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟ ΔΕΝΤΡΙ

Όταν ἐπῆρε τὸ Χριστὸ νὰ πᾶ νὰ τὸν σταυρώσῃ

Σὰν κακοῦργό, σὰν φονιά,

Τῶν Ἑβραίων ἢ γεννιά,

Τὸ κάθε δέντρο ἀρνήθηκε τὰ ξύλα νὰ τοὺς δώσῃ,

Ὅπου ἤθελαν κρεμάσῃ

Τὸ Θεὸ ποῦ τᾶχε πλάσῃ.

Σ ὅποιο δεντρί κι' ἂν ἀπλώναν, ἐρράγιζαν οἱ κλῶνοι,

Ἐσχίζονταν, ἐσποῦσαν,

Σὲ θρούμματα σκορποῦσαν.

Μὰ γιὰ τοῦ Πλάστου τὸ σταυρὸ, σκύφτει καὶ δίνει μόνη.

Τὰ ἴδικά της τὰ κλάρια

Ἦ προδότρα Λοιδωριά.

Καὶ καταράσθηκε ὁ Χριστὸς τὸ ἄπιστο δεντρί του:

Ἄκαρπο καὶ ταπεινὸ

Σὰν ἀγρίμι 'ς τὸ βουνὸ,

Σὰν κολασμένος νὰ περνᾶ τὴν ἔρημη ζωὴ του,

Μὰ νὰ ζῆ χιλιάδες χρόνια,

Γιὰ νὰ τυραννιέτ' αἰώνια!...

~~καταράσθηκε~~

Η ΝΕΡΑΪΔΑ MANNA

Ἐκεῖ 'ς τὸ Νεραϊδὸσπηλο, 'ς τὴν ἀκροποταμιᾶ,
Π' ὄλο νὰ βγαίνουν τὰ νερὰ κατάθολα θὲ νᾶειδες,
Γιατὶ τὴν νύχτα 'μπαίνουνε καὶ λούζονται μιὰ μιὰ
Ἀφρόπλαστὰς Νεραΐδες,

Κόποιος λυράρης χωριανὸς, ἕναν παλιὸ καιρὸ,
Γιὰ τὴ μεγάλη τέχνη του ἔλαχε τέτοια μοῖρα:
Ὅταν ἐκείναις πιάνουνταν τὴν νύχτα 'στὸ χορὸ,
Νὰ παίζη αὐτὸς τὴ λύρα.

Μὰ κάθε νύχτα ὁ δύστυχος περνῶντας ἀντικρῦ
'Σὲ τόσαις ἔωτικαῖς ἠμορφιαῖς, ὄλαις ζωὴ καὶ νιᾶτα,
Δὲ' βᾶσταξε κι' ἀγάπησε μιὰ ὀλόξανθη μικρὴ,
Νεραΐδα μαυρομμάτα.

Κινᾶ καὶ πάει 'εὲ μιὰ γρηὰ τῆς χώρας γνωστικιᾶ
Κι' ἀρχίζει μὲ παράπονο τὸν πόνο του νὰ κλαίη·
Μὰ κ' ἡ γρηὰ μαστόρισα γι' ἀπόκρισι γλυκειᾶ
Τὸ γιατρικὸ τοῦ λέει :

— Τὴν νύχτα ποῦ χορεύουνε μέσ' ἑστὴ βαθειὰ σπηλιὰ
 Ἄρπαξ' τὴν ὄμμορφη κυρὰ, ὅπῳ χεῖς ἀγαπήσῃ,
 Καὶ μὴν ἀφήσῃς τὰ χρυσᾶ καὶ πλούσια τῆς μαλλιά
 Πρὶν πετεινὸς λαλήσῃ.

... Ἄπ' τὰ μαλλιά τὴν ἄρπαξεν ὁ χωριανὸς — κι' αὐτὴ
 Λιοκόφι, σκύλα, σερπετὸ ἑς τὰ χεῖρα του εἶχε γένη.
 Μὰ πετεινὸς σὺν λάλησε, κοπέλλα ζηλευτὴ
 Ἐς τὴν ἀγκαλιά του μένει.

Κι' ὁ νιὸς τὴν πῆρε σπῖτι του καὶ τοῦκανε παιδί ...
 Μ' ἀπ' τὸν καῦμὸ δὲν ἀνοιξε τὰ χεῖλη νὰ μιλήσῃ.
 Καὶ πάλι πάει ὁ χωριανὸς ὡς τὴ γρηὰ νὰ ὀῆ
 Καὶ γνώμη νὰ ζητήσῃ.

Τοῦ εἶπε ν' ἀνάψῃ μιὰ φωτιά ἑς τὸ φοῦρνό του καλὴ
 Κ' εὐθὺς ν' ἀρπάξῃ τὸ παιδί πῶς μέσα θὰ τὸ βάλῃ ...
 Μὰ τί τα θέτε; Τῆς γρηᾶς ἐτοῦτ' ἡ συμβουλή
 Δὲν τοῦόγε σὺν τὴν ἄλλῃ.

Γιατὶ σὺν μάνα ποῦ ἦτανε ἡ ἄμοιρη νὰ ἰδῇ
 Πῶς τὸ μονάχο τῆς παιδί μέσ' ἑς τὴ φωτιά πετάει,
 Σέρνει φωνὴ θεόρατῃ: — Μὴ, σκύλε, τὸ παιδί!
 Καὶ τοῦ τάρπα καὶ πάει.

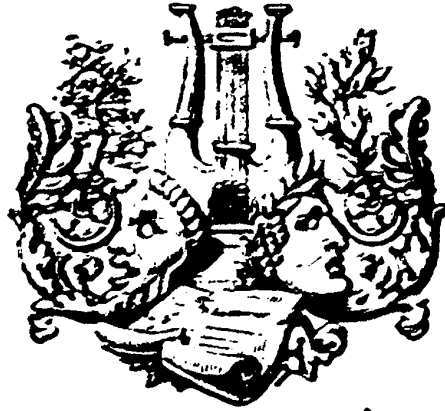
Μὰ ἢ ἄλλαις δέν τῆ θέλησαν νάρθῃ μέσ' ἔστῃ σπηλιά.
Γι' αὐτὸ ὅποιος πάῃ μεσάνυχτα τῆ στάμνα νὰ γεμίση,
Βλέπει νεράϊδα ποῦ κρατεῖ παιδί ἔστῃν ἀγκαλιά
Καὶ κλαίει ἐμπρὸς ἔστῃ βρούσι.

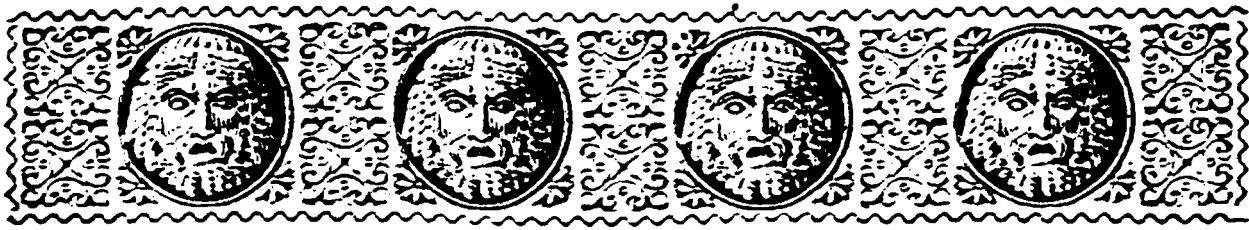

ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

—
ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΜΜΑΤΗ

Θεοκρίτου ειδύλλιον ΙΑ'.

Πές μου γιατί δὲ μ' ἀγαπᾶς, θαλασσινή Νεράϊδα,
Ποῦ εἶσαι τρελλή καὶ πεταχτή σὰν τὸ μικρὸ μουσχάρι·
Ὅπου εἶσαι τραγανώτερη κι' ἀπ' τὰ γουρο σταφύλι
Κ' εἶσαι κατάσπρη σὰν τυρὶ κ' ἡμερη σὰν ἀρνάδα;
Γιατ' ἔρχεσαι ἔς τὸν ὕπνισ μου τῆ νύχτα ποῦ κοιμοῦμαι,
Κι' ἄμ' ἀνοιχθοῦν τὰ μάτια μου, σηκώνεσαι καὶ φεύγεις
Σὰν προβάτινα ἔς τὸ βουνὸ ποῦ βλέπει γερολύκο;
Κόρη μου, ἐγὼ σ' ἀγάπησα κι' ἀπ' ὅταν σὲ πρωτόειδα,
Ὅπου ῥθεσ μετὴ τῆ μάγνα μου λουλούδια νὰ μαζώξης,
Κ' ἐγὼ πηγαίνοντας ἔμπροστὰ σᾶς ἔδειχνα τὸ δρόμο.
Εγὼ ἀπὸ κείνη τῆ φορὰ ἔς τὸ λογισμό μου σ' ἔχω
Καὶ σ' ἀγαπῶ, καὶ χάνομαι — καὶ σένα δὲ σε μέλει!
Τὸ ξέρω, κόρη μ' ὁμορφῆ, ξέρω γιατί με φεύγεις·
Γιατὶ ἔχω φρύδι τριχωτὸ ἔς τὸ μέτωπό μου ἀπάνω,
Παργίζει ἀπὸ τὸ ἐν αὐτὶ καὶ φτάν' ἴσα μετὰ τάλλο,
Κ' ἔχω ἓνα μάτι στρογγυλὸ ἔστο φρύδι μ' ἀπὸ κάτω
Κ' εἶνε κ' ἡ μύτη μου πλατειά καὶ κρέμετ' ὡς τὰ χεῖλη.
Μ' ἂν εἶμαι τέτοιος, χίλια ἀρνιά καὶ προβατίνας βόσκω

Καὶ πίνω τὸ καλλίτερο ἀπ' ἔσο γάλ' ἀρμέγω·
 Δὲν μ' ἀπολείπει τὸ τυρὶ χειμῶνα καλοκαῖρι
 Κ' εἶνε τὰ τυροβόλιά μου παντοτινὰ γεματά.
 Μηδὲ μὲ φτάνει 'ς τὴ λαλιὰ κανέναν Κυκλομμάτης
 Πολλαῖς νυχτiais σὰν τραγουδῶ, μῆλό μου ζαχαρᾶτο,
 Καὶ τόμμορφό σου τόνομα μὲ τὸ 'δικό μου σμίγω.
 Ἐγὼ ἔχω λάφια ἔνδεκα καὶ τέσσερ' ἀρκουδάκια.
 Τὰνάθρεψα, τὰ ἡμέρωσα καὶ τὰ φυλάω γιὰ σένα.
 Ἐλα 'ς ἐμένα, κόρη μου, κι' ὅλα 'δικά σου θᾶνε,
 Κι' ἄφησ' τὴν κρύα θάλασσα νὰ δέρνεται 'ς τοὺς βράχους.
 Χρυσαῖς νυχτiais θὲ νὰ περνᾷς μέσ' 'στὴ σπηλιὰ μαζίμου.
 Ἄχ! τίνος θὲ νὰ χάριζαν τόσα καλὰ 'ς τὸν κόσμον,
 Κ' ἐκεῖνος θᾶθελε νὰ ζῆ 'ς τῆς θάλασσας τὰ βᾶθη;
 Ἐχω καὶ δάφναις 'ς τὴ σπηλιὰ, κισσοὺς καὶ κυπαρίσσια
 Κι' ἄμπέλι γλυκοστάφυλο κι' ὀλόδροσο νεράκι,
 Ὅπου σταλάζει ἀπὸ τὸ βουνὸ 'σὰν λιώνουνε τὰ χιόνια.
 Μ' ἂν ἴσως εἶμαι τριχωτὸς κι' ἂν ἔτσι δὲ σ' ἀρέσω,
 Ἐγὼ ἔχω ξύλα δένδρινα κ' ἔχω φωτιά 'ς τὴ στάχτη·
 Τὰνάφτω, πέφτω, καίομαι — κι' ἄς χάσω τὴ ζωὴ μου
 Καὶ τὰκριβὸ τὸ μάτι μου γιὰ τὴ 'δική σου χάρι.
 Ὡϊμέ! ποῦ δὲ μ' ἐγέννησεν ἡ μάνα μου μὲ βράγχια
 Γιὰ νὰ βουτουῖσα 'ς τὸ γιालὸ νάρθῶ νὰ σ' ἀνταμῶσω
 Καὶ σὰν δὲν θὲς τὸ στόμα σου — τὸ χέρι νὰ φιλήσω.
 Θὰ σοῦφερνα καὶ κάτασπρα καὶ μυρωδᾶτα κρίνα

Για παπαρσῦνα ὀροσερὴ καὶ κοκκινεβαμμένη,
 Ποῦ τῶν' ἀνθίζει ἀνοιξὶ καὶ τᾶλλο καλοκαῖρι.
 Λοιπὸν κ' ἐγὼ, κορίτσι μου, θὰ μάθω ν' ἀρμενίζω,
 Ἄν ἔρθῃ 'ς τὴν ἀκρογιαλιὰ κανεῖς καραδοκύρης,
 Νὰ ἰδῶ τί γλύκα βρίσκετε, 'ς τῆς θάλασσας τὰ βᾶθη.
 Ἐόγα, Νεραΐῖδα, 'ς τὴ στεριά καὶ ξέχνα νὰ γυρίσης,
 Καθὼς κ' ἐγὼ ξεχνιοῦμ' ἐδῶ καὶ δὲν γυρνῶ 'ς τὸ σπίτι.
 Ἐλα νὰ βόσκης πρόβατα, ν' ἀρμέγωμε τὸ γάλα,
 Νὰ βάζης δυνατὴ πιτυὰ, νὰ πήζης χλωροτύρι.
 Ὅλα τὰ φταίει ἡ μάνα μου, γι' αὐτὸ τὴν καταριέμαι,
 Ποῦ δὲ' σοῦ μίλησε ποτὲ λόγος γλυκὸ γιὰ μένα
 Καὶ μὲ θεωρεῖ ποῦ χάνομαι, 'μέρα τὴ 'μέρα λυώνω.
 Θεὰ τῆς 'πῶ πῶχ' φωτιὰ 'ς τὴν κεφαλὴ 'ς τὰ πόδια,
 Για νὰ τὴν κάνω, ὅπως πονῶ, κ' ἐκείνη νὰ πονέσῃ!
 Αἱ Κυκλοματὴ δύστηχε, ποῦ πᾶν τὰ λογικά σου;
 Θὲ νάκανες πειὸ γνωστικά, νὰ πλέκης κοφφινάκια,
 Νὰ πᾶς χορτάρια γιὰ ναύρης τάρνια σου νὰ ταίσης.
 Ἄφῃς τὴν κόρη τοῦ γιαιλοῦ. Μὴν κυνηγᾶς ἀέρα.
 Ἄλλη θὲ ναύρης πειὸ καλὴ καὶ πει' ὀμορφὴ ἀπὸ 'κείνη.
 Πολλὰ κορίτσια πάρθενα μὲ κράζουν κάθε βράδου
 Θέλουν νὰ παίξωμε μαζί, κι' ὅμα μὲ ἰδοῦν γελοῦνε
 Ποῦ θὲ νὰ πῆ κάτι κ' ἐγὼ πῶς εἶμ' ἐδῶ 'ς τὸν κόσμον!

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΕΙΑ

Α΄.

Μή με φεύγης, μή σε σκιάζουν,
Κόρη, τᾶσπρα τὰ μαλλιά μου,
Μή θαρρῆς πῶς δὲν ταιριάζουν
Μὲ τὰ κρύα γηρατειά μου
Τὰ ὀλόθερμα σου νιᾶτα
Καί μου δείχνης ᾿περηφάνεια . . .
Κύτταξε καὶ ᾿ς τὰ στεφάνια
Πῶς ταιριάζουνε πλεγμένα
Ρόδα κόκκινα, δροσᾶτα,
Μέσ᾿ ᾿ς κρίνα χιονισμένα.

Β΄.

Ἦθέλα καθρέφτης νὰ γενῶ
Πάντα μέσ᾿ ᾿ς ἐμένα νὰ κυττάζης,
Ἦ νὰ γείνω ροῦχο ταπεινὸ
Τάπαλὸ κορμί σου νὰ σκεπάζης.

Κ' ἤθελα νὰ γίνομουν νερό,
 Κέρη μου, γιὰ νὰ σὲ λούζω μόνο,
 Ἢ νὰ γείνω μύρο καθαρὸ
 Τὸ λευκὸ σου δέρμα νὰ μυρώνω.
 Ὅμως, σὰν κορδέλλα προτιμῶ
 Ἐ τῶμορφό σου στήθος νὰ ζωνόμουν,
 Ἢ ἔς τὸν γαλατένιό σου λαιμὸ
 Σὰν μαργαριτάρη νὰ κρεμιώμουν.
 Κ' ἤθελα κι' ἀκόμα — ἀν.εὔρης τί ;
 Νὰ γενῶ μικρὸ ἑποδηματάκι
 Καὶ ἔς τὴ γῆ ζεστὸ νὰ μὲ πατῆ
 Τὸ ἀφρόπλαστό σου ποδαράκι.

Γ'.

Πλέκοντας στεφάνη κάπου μιὰ φορὰ
 Βρῆκα μεσ' ἔς τὰ ρόδα Ἔρωτα κρυμμένο.
 Ἄπλωσα τὸ χέρι ἔς τὰσπρά του φτερά
 Κ' ἔτσι τὸν κατάπια ἔς τὸ κρασί βρεγμένο.
 Ὅμως τὰ φτερά του τόρα, συμφερά μου!
 Γαργαλίζουν μέσα τὴ φτωχὴ καρδιά μου.

Εὐκλείδης

ΟΙ ΨΑΡΑΔΕΣ

Θεοκρίτου εἰδύλλιον Κ.Λ'.

Δυὸ γέροι ψαροκνηγοὶ μαζ' ἦταν πλαγιασμένοι
 Ἐπάνω 'ς τὰ βοῦρολα τὰ στεγνά, μεσ' 'ς τὴν πλεκτὴ καλύβα.
 Τῆς ψαρικῆς τὰ σύνεργα εἶχαν ἐκεῖ κοντά τους·
 Τὰ κοφφινάκια τὰ ρηχὰ, τὰ μακρυὰ καλάμια,
 Τὰ γκίστρια, τὰ δολώματα, τῆς πετονιαῖς, τὰ δίχτυα·
 Τὰ βρόχιά τους καὶ τὰ κουπιὰ καὶ τὴ γρηά τους βάρκα.
 Καὶ κάτω ἀπ' τὰ κεφάλιά τους ἀντὶ γὰ προσκεφάλι
 Ἐνα στενὸ κοντόψαθο καὶ ροῦχο καὶ στρωσίδι.
 Αὐτὰ εἰν' ὅλα τὰ σύνεργα καὶ πλούτη τῶν ψαράδων.
 Δὲν ἔχουν θύρα μὲ κλειδί καὶ φύλακά τους σκύλο,
 Μηδὲ φοβοῦντ' ἀπὸ κλεψιά — ἢ φτώχια τοὺς φυλάει.
 Ἐπειτα δὰ καὶ γείτονα δὲν ἔχουνε κανένα
 Καὶ γύρω βρέχει ἢ θάλασσα τὴ χαμηλὴ καλύβα.
 Δὲν ἦτανε μεσουρανεὶς ἀκόμα τὸ φεγγάρι
 Κ' οἱ δυὸ ψαράδες ξύπνησαν ἀπ' τῆς δουλειᾶς τὴν ἔννοια·
 Ἐδιώξανε τὸν ὕπνο τους κι' ἀρχίσαν νὰ ἔμιλοῦνε:
 — Ψέμματα λένε, σύντροφε, πῶς τάχατες ἢ νύχτες
 Τὸ καλοκαῖρ' εἶν' πλειὸ μικραῖς ποῦ μεγαλών' ἢ ἔμερα·
 Ἐγὼ εἶδα τόσα ὄνειράτα, κι' ἀκόμα ποῦ νὰ φέξῃ!...
 Μὴν τύχη κ' ἐγελάσθηκα, γιὰ μάκρυναν ἢ ὤραις;

— Ἄδικα βρίζεις, γέρο μου, τόμορφο καλοκαῖρι.
 Δέν παραστράτησ' ὁ καιρὸς ἀπὸ τὸν ἴσιο δρόμο,
 Μόνον ἢ ἐννοιαισσὲ' ἔυπνοῦν καὶ τῆς νυχτιαῖς μακραίνουν.

— Μὴν ξέρης ἀπ' ὀνειράτα; γιὰτ' εἶδα ἀπόψε κάτι,
 Κάτι καλὸ 'ς τὸν ὕπνο μου καὶ θέλω νὰ τὸ μάθης·
 Πρέπει καθὼς μοιράζομε οἱ δυὸ τὴν ψαρική μας,
 Τὸ ἴδιο νὰ μοιράζωμε καὶ τὰ ὀνειράτά μας.
 Θὰ τὸ 'ξηγήσης μὲ τὸν νοῦ καὶ δὲ' θέ νὰ λαθέψης·
 Γιὰτ' ἔπσιος ἔχει δάσκαλο τὸν νοῦ 'ς ἐ κάθε κρίσι,
 Ἐκεῖνος εἶνε πάντα του καλὸς ὀνειροκρίτης.

Ἐπειτα δὲ χωρὶς δουλειὰ καὶ τί κανεῖς νὰ κάνη
 Ἐπάνω 'ς τὰ φύκια ξάπλωτὸς, κοντὰ 'ς τὸ περιγιάλι;...

— Ἐλα, γιὰ λεγε τῶνειρο, κι' ἀφοῦ τὸ λὲς 'ς ἐμένα,
 Ἐσ τὸν σύντροφό σου τὸν παλιό, καλὰ νὰ τὸ 'στορήσης.

— Τὸ βράδυ σὰν πλαγιάσαμε ἀπ' τῆς δουλειαῖς κομμένοι
 (Θυμᾶσαι ποῦ δειπνήσαμε καὶ χθὲς καθὼς καὶ πάντα
 Καὶ δέν παραφροτώσαμε καθόλου τὸ στομάχι)
 Εἶδα πῶς τάχα καθιστὸς ἀπάνω 'ς ἓνα βράχο.
 Τὰ ψάρια παραμόνευα μ' ἓνα μακρὸ καλάμι.
 Ἐτάραζα τὸ δόλωμα καὶ κάποιό τρυφεροῦδι—
 Γλυκάθηκε κ' ἐτόίμησε καὶ πιάστηκε 'ς τὰγκίστρι
 Ὅποιος πεινᾷ 'ς τὸν ὕπνο του πάντα καρβέλια βλέπει
 Κ' ἐγ' ὅλο βλέπω ψαρिकाῖς καὶ 'ς τῶνειρό μου ἀκόμα, —
 Λοιπὸν τὸ ψάρι ἐπιάστηκε καὶ 'μάτωσε τὰγκίστρι,

Κ' ἐγὼ σφιχτὰ ἔς τὰ χερίά μου κρατοῦσα τὸ καλάμι,
 Γιατὶ τὸ ψάρι ἐσπάραζε καὶ τὸ καλάμι ἐλύγα.
 Μὰ ὅταν ἔσκυψα ἔμπροστά, ἐσάστησεν ὁ νοῦς μου·
 Πῶς μ' ἔν' ἀγκίστρι τόσο δὴ νὰ σύρω τέτοιο ψάρι;
 Ἐπειτα ὅμως τίναξα κι' ἀπόλυσα τὰγκίστρι
 Γιὰ νὰ τὴν νοιώσῃ τὴν πληγὴ ἔς τὰ σπάραχνα του μέσα,
 Καὶ σὰν δὲν ἐσπαρτάριζεν, ἀπάνω τὰνασέρνω
 Καὶ βλέπω πλούσια πληρωμὴ ἔς τὸν τόσο μου τὸν κόπο,
 Ψάρι μεγάλο ὀλόχρυσο καὶ χρυσοπλουμισμένο.
 Μ' ἀληθινὰ φοβήθηκα, γιὰτ' εἶπα μήπως εἶνε
 Κανένα ψάρι ἔωτικὸ ἢ ψάρι μαγεμμένο.
 Προσεκτικὰ ξεκάρφωσα τὰγκίστρι ἀπὸ τὰ χεῖλη,
 Μήπως τυχὸν τὸ σίδερο τοῦ ξύση τὸ χρυσάφι·
 Τῶρριξα ἀπάνω ἔς τὴν στεριὰ κι' ὠρκίσθηκα καὶ εἶπα
 Πῶς δὲ θὲ νὰ πατήσω πλειὰ ἔς τὸ πέλαγος τὸ πόδι,
 Παρὰ θὰ ζήσω ἔς τὴν στεριὰ μὲ τὸ χρυσάφι πούχω.
 Τὰ εἶδ' αὐτὰ καὶ ἔξυπνησα. Καὶ τόρα, σύντροφέ μου,
 Πές μου καὶ σὺ τὴ γνώμη σου, γιὰτὶ πολὺ φοβοῦμαι
 Μ' αὐτὸν τὸν ὄρκο πῶκανα μὴν πέσω ἔς ἀμαρτία.
 — Κ' ἐγὼ σοῦ λέω, φίλε μου, καθόλου μὴ φοβᾶσαι,
 Γιατὶ μὴδ' ὄρκον ἔκανες καὶ μὴδέ ψάρι βρῆκες·
 Ἦτανε ψεύτικ' ὄνειρο, κι' ἂν θὲς νὰ βγῆ ἔς τὰλήθεια,
 Ψάρευε ψάρια ἀληθινὰ μὲ κόκκαλα καὶ κρέας,
 Γιατὶ μ' ὄνειράτα χρυσᾶ τῆς πείνας θὰ πεθάνης.

ΣΤΕΡΙΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ

Μόσχου ειδύλλιον Γ'.

Όταν γλυκὰ 'ς τὴ θάλασσα φυσᾶ τὸ μαϊστράλι,
Ό νοῦς μου σκανδαλίζεται, βαρυέμαι τὴ στεριά.
Μὰ ὅταν βογκᾶ 'ς τὸ πέλαγος φουρτοῦνα τοῦ βοριᾶ
Κι' ἀφρίζουνε τὰ κύματα καὶ σποῦνε 'ς τὰκρογιαλί,
Τότε καὶ πάλι τῆς στεριᾶς τὸ χῶμα λαχταρῶ,
Ἐκεῖ ποῦ δρόσο κ' εὐωδιά τὰδάση μου σκορποῦνε,
Ἐκεῖ ποῦ μὲ τὸν ἄνεμο καὶ τὸν κακὸ καιρὸ
Τὰ πεῦκα ἀναταράζονται καὶ γλυκοτραγουδοῦνε.
Βαρεῖα ζωὴ εἶνε τοῦ ψαρᾶ· τὴ βάρκα ἔχει φωλιά του,
Τὰ ψάρια γιὰ κυνηγί του κ' ἡ θάλασσά εἶν' κακιά...
Καλλιᾶχω νὰ κοιμοῦμαι ἐγὼ 'ς τὸν πλάτανο ἀπὸ κάτω,
Ν' ἀκούω μέσ' 'ς τὸν ὕπνο μου τὴ βρύσι τὴ γλυκειά,
Ποῦ τρέχει κρύσταλλο νερὸ καὶ πάντα μουρμουρίζει
Σὰν νὰ με ναννουρίζη.

ΕΡΩΤΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνθολογίας.

I

Ἔχει φωτιά
Ἐν τὰ μάτιά της ἐκείνη·
Μὲ μιὰ ματιὰ
Σὲ καίνε σὰν καμῖνι.

Κ' ἔχει θηλειὰ
Ἐν τὰ χεῖλη της κρυμμένη·
Μὲ δυὸ φιλιὰ
Σὰν σκλάβο της σὲ δένει.

2

Ἀγάπης φλόγες δὲν γεννᾷ ἄμορφιὰ μὲ δίχως χάρι·
Ἀγκίστρι χωρὶς δόλωμα ποτὲ δὲν πιάνει ψάρι!

3

Δέν τάγαπάω τὸ κρασί, μ' ἂν θές νὰ μὲ μεθήσης,
 Πρῶτα δοκίμασέ το σὺ, κ' ὕστερα ἐγὼ τὸ πίνω·
 Τοῦ κρυσταλλένιου ποτηριοῦ τὰ χεῖλη θὰ φιλήσης
 Καὶ θὰ μεθήσω ἅμα θὰ πιῶ . . . ἀπ' τὸ φιλί σου ἐκεῖνο.

4

Δροσᾶτο ρόδο ἂν σοῦστειλα, τοῦ ρόδου κάνω χάρι·
 Ἄπ' τῆ ὀδική σου μυρωδιά κ' ἐκεῖνο θὲ νὰ πάρη.

5

Δέν σκιάζομ' ἂν μὲ ρίξετε 'ς τῆς-θάλασσας τὰ βάρη,
 Κί' ἂν 'ς τῆ φωτιά μὲ βάλετε, κί' ἂν' εἰς γκρεμνὸ μὲ πᾶτε.
 Ἄχ! ὅποιος ἐδοκίμασε τοῦ ἔρωτος τὰ πάθη
 Μηδὲ νερὸ, μηδὲ φωτιά, μηδὲ γκρεμνὸ φοβᾶται.

6

Πῶς ἰμοιάζεις μὲ τῆ μέλισσα, ξανθή μου! συλλογίσου·
 Γι' ἄλλους ἔχεις τὸ μέλι σου, γιὰ μένα τὸ κεντρί σου.

7

Στεφάνια, μὲ τὰ δάκρυα τοῦ ἔρωτος βρεγμένα,
 Μείνεται αὐτοῦ 'ς τὴ θύρα της ἀπ' ἔξω κρεμασμένα·
 Τὰ φύλλα μὴ σαλέψετε—καὶ μοναχὰ σὰν ὄητε
 Τὴν ἀπονη ἀγάπη μου νὰ βγαίνει ἀπ' τὴ φωλιά της,
 'Σ τὴν ἔμμορφὴ της κεφαλῆ, στεφάνια, τιναχθῆτε·
 Μὲ τῶν ματιῶν μου τὴ βροχὴ νὰ λούσῃ τὰ μαλλιά της.

8

Πάντα μὲ φθάνει ὁ Ἔρωτας, ὅσω καλά κι' ἂν τρέχω·
 Ἐκεῖνος εἶνε φτερωτὸς κ' ἐγὼ φτερὰ δὲν ἔχω.

9

Ἡ Ἀφροδίτη ἐπρόβαλε 'ς ἐ κύματ' ἀφρισμένα
 Κι' ὁ Ἔρως εἶν' ἡ ἀκριβὴ τῆς Ἀφροδίτης γέννα.
 Μεγάλον θαῦμα! λέω γὼ μὲ τὴ ὀδική μου κρίσι·
 Αὐτὴ ποῦ βγήκε ἀπ' τὸ νερὸ τὴ φλόγα νὰ γεννήσῃ!

10

Ρόδα κρατεῖς 'ς τὰ χερίά σου καὶ ρόδα 'ς τὴ μορφὴ σου·
 Ποιὰ ρόδ' ἀπὸ τὰ δυὸ πουλεῖς, κορίτσι μου; ἀπεκρίσου!

11

Ἡ φτώχεια καὶ ὁ Ἔρωτας—τὰ δυὸ κακὰ καὶ μαῦρα,
Μ' ἀπὸ τὰ δυὸ χειρότερη τοῦ Ἔρωτος ἢ λαῦρα.

12

Ἐρωτα, ἀφοῦ καὶ τάχεις παντοτινὰ μ' ἐμένα,
Ὅλαις σου τῆς σαΐταις βροχὴ νὰ μοῦ τῆς ρίξης,
Ἐν τὰ σωθικά μου μέσα τὰ κατατρυπημένα
Χίλιαις πληγαῖς ν' ἀνοίξης.

Ἐγὼ ἂν χαθῶ, θὰ γίνῃ κ' ἓνα καλὸ μεγάλο·
Ἄν ὅλαις τῆς σαΐταις 'ς ἐμένα τῆς τελειώσης,
Δὲν θ' ἄχῃς πλειὰ σαΐταις — κ' ἔτσι κανέναν ἄλλο
Ποτὲ δὲν θὰ πληγώσης.

13

Ὅταν σὲ βλέπω ποῦ κολλᾷς τὰ χεῖλη διψασμένα
Καὶ πίνεις κρύσταλλο νερὸ 'ς ὀλόδροσο λαγῆνι,
Ἐγὼ ζηλεύω, λαχταρῶ καὶ λέω: Χαρὰ 'ς ἐμένα!
Νάθελε στόμα λαγηνιοῦ τὸ στόμα μου νὰ γείνη·
Νὰ σμίγαν μὲ τὰ χεῖλη μου τὰ χεῖλη σου, ξανθὴ μου,
Κ' ἔτσι, ὅπως πίνεις τὸ νερὸ—νὰ πιῆς καὶ τὴ ζωὴ μου.

14

Αἶ, σεῖς κουνούλια ἀδιάντροπα καὶ κακμαθημένα,
 Ἄφιστε τὴν ἀγάπη μου, ὅπου γλυκὰ κοιμᾶται
 Καὶ γίνετ' ἓνα σύννεφο κ' ἐλάτ' ὅλα 'ς ἐμένα,
 Τὴν ὄψι μου, τὰ χέρια μου ἀλύπητα νὰ φᾶτε.

Ὅμως τοῦ κάκου σᾶς 'μιλῶ! Ἐχετ' ἐσεῖς τὴ γνῶσι,
 Θέλετε κρέας τρυφερό, ὄλ' ὁμορφιά καὶ χάρι.
 Πολὺ καλὰ! μὰ οὐτ' ὁ θεὸς δὲν θὲ νὰ σᾶς γλυτώσῃ,
 Ἄν ἴσως καὶ σᾶς πιάσουνε τὰ χέρια ἐνὸς ζηλιάρη!

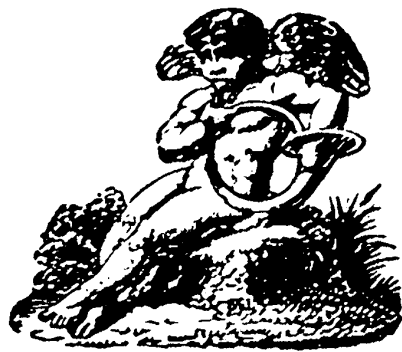
15

Ἐγ' ὅποτε κι' ἂν πιῶ κρασί
 Τὸ πίνω 'ς τὴν ὑγείά σου,
 Γιατί μου τὸ γλυκαίνεις σὺ
 Μὲ τὸ γλυκ' ὄνομά σου!

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Η ΛΑΜΠΗΔΟΝΑ

Τ

*

Ἄπ' τὰ βοτάνια τὰ μυριανθισμένα,
Ποῦ βγαίνουν καλοκαῖρι καὶ χειμῶνα,
Ἐγὼ ζηλεύω ἓνα, μόνον ἓνα·
Τῆ Λαμπηδόνα.

Τῆ ἡμέρα εἶνε χορτάρι ταπεινό·
Καὶ νὰ τὸ βρῆ κανένας δὲν τὸ ξέρει,
Μὰ σὰν νυχτώση, φέγγει 'ς τὸ βουνό,
Σὰν νᾶν' ἀστέρι.

Κι ἂν τύχη ἀπ' τὰ κλωνάρια του κανένα
Νὰ φᾶνε προβατάκια ποῦ βοσκοῦνε,
Τὰ ἴδόντιά τους γιὰ πάντα χρυσωμένα
Φεγγοβολοῦνε.

Γιατ' έχει πάρη από παλιόν καιρό
 Τέτοιαν εὐχή ἀπ' τῆ μάνα του τῆ φύσι :
 Νὰ γίνεται χρυσάφι καθαρὸ
 Ὅπ' ἀκουμπήση.

Ἄν εἶχα τέτοιο μαγικὸ βροτάνι,
 Καὶ τί δὲν θά σου χάριζα ! στοχάσου·
 Ὀλόχρυση μὲ μιᾶς θὲ νῶχα κάνη
 Τῆ φορεσιά σου.

Θὲ νάστρωνα χρυσάφι περισσὸ
 Ὅσ τὰ πόδιά σου ἔμπροστὰ γιὰ νὰ πατήσης
 Κ' ἓνα παλάτι θάχτιζα χρυσὸ,
 Νὰ κατοικήσης.

Τὴν ἀνεκτίμητή μου Λαμπηδόνα
 Εἰς τὰ μαλλιά σου θάγγιζα καὶ πάλι,
 Γιὰ νὰ φορῆς βασίλισσας κορῶνα
 Καὶ ἔς τὸ κεφάλι.

Καὶ τότε, ἀφροῦ μὲ χάρι καὶ τιμῆ
 Τῆ ἐμμορφιά σου ἔτσι θὰ προικίσω,
 Θὰ σοῦ ζητοῦσα μόνη πληρωμῆ
 Νὰ σὲ φιλήσω.

* * *

Ἄν εἶν' ἡ Λαμπηδόνα 'ς τὰ βουνά,
 Δὲν ξέρω ποῦ νὰ πάω νὰ σοῦ τὴ φέρω.
 Μ' ἄλλο βοτάνι, ποῦ ἡ καρδιά γευνᾶ,
 Αὐτὸ τὸ ξέρω.

Κι' αὐτὸ, σὰν τοῦ βουνοῦ τὸ χόρτο τᾶλλο,
 Ὅ,τι νὰγγίξη εὐθύς θὰ τὸ χρυσώσει.
 Γιὰ χάρισμα ὁ οὐρανὸς μεγάλο
 Μᾶς τῶχει δῶση.

Τὸ λέν Ἄ γά π η, ἄνθος τρυφερὸ,
 Ἐστὰ βάρη τῆς καρδιᾶς μοσχομυρίζει,
 Μὰ δὲν ἀνθίζει γιὰ πολὺν καιρὸ
 Καὶ ἔξεφυλλίζει . . .

Γεμᾶτο χάρι, εὐωδιὰ καὶ ὀρόσο,
 Ἐστὰ στήθη μου βλαστάνει καὶ τῶρίζω.
 Κι' ἂν θές πρὶν μαραθῆ νὰ σοῦ τὸ δώσω . . .
 Σοῦ τὸ χαρίζω.

ΤΑ ΚΕΡΑΣΙΑ

Ἐς τὴ μικρὴ μου κερασιά
Κρεμασμένα·
Ἐτροπαλά, Ἐμισοκρυμμένα
Μέσ' εἰς τῶν φύλλων τὴ δροσιά
Ῥοδοκοκκινίζουτε,

Σὰν χειλάκια ποῦ φιλιὰ
Λαχταροῦνε,
Μὰ δὲν θέλουν νὰ τὸ ἔποῦνε
Καὶ γελοῦν μὲ μαργιολιὰ
Καὶ μὲ δαιμονίζουτε.

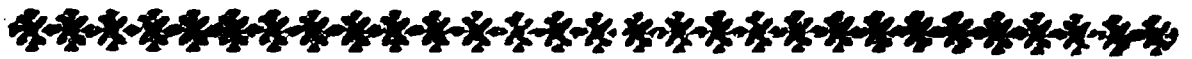
ΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ

Δυὸ δυὸ γιὰ ιδέστε πῶς ταιριάζουνε
Ἐπ' τὰ χεράκια ταυς πιασμέναις·
Σὰν ἀδερφούλαις ὄλαις ἑμοιάζουνε
Ἰδια φορέματα ἔντυμέναις.

Περνοῦν, περνοῦν καὶ οὔτε σώνονται . . .
Κι' ὅποιος τυχὸν τῆς ἀπαντήσης,
Τόσω λυγοῦν καὶ καμαρώνονται,
Ποῦ γιὰ στρατὸ θὰ τῆς νομίσης.

Κ' εἶνε στρατὸς, χωρὶς τὰ ψέμματα,
Ποῦ μὲ τῆς νιότης του τῆ χάρι
Καὶ μ' ἓνα δυὸ γλυκά του βλέμματα
Νικᾷ τὸ κάθε παλληκάρι !

ΤΟ ΣΤΕΦΑΝΙ

Ξανθή μου, θέλω 'ς τὸν κῆπὸ σου νὰ τρέξω,
Νὰ κόψω ρόδα, νὰ κόψω πασχαλιά,
Μικρὸ στεφάνι ὀλόδροσο νὰ πλέξω
Γιὰ τὰ χρυσᾶ σου τὰ 'ξέπλεκα μαλλιά.

Καὶ ὅταν ἔτσι μὲ τάνθη στολισμένη,
Τὴν ἔμμορφή σου θὰ γείρης κεφαλῆ,
Τότ' ἡ φωνή μου ν' ἀρχίσῃ πονεμένη
Μὲ τέτοια λόγια τραγοῦδι νὰ σου 'πῆ :

— Σὰν τὸ στεφάνι αὐτὸ, 'ποῦ σὲ στολίζει
Καὶ σ' ὀμμορφαίνει, ἀγάπη μου ξανθή,
Σὰν τὸ στεφάνι κ' ἡ χάρις σου μυρίζει,
Σὰν τὸ στεφάνι κ' ἡ νιότη σου ἀνθεῖ.

Μὰ μὴ μ' ἀρνιέσαι, ξανθούλα, τὸ φιλί σου,
'Ο χρόνος φεύγει καὶ 'πίσω δὲν γυρνᾶ...
Σὰν τὸ στεφάνι αὐτὸ — γιὰ συλλογίσου —
'Ἡ τόση χάρι κ' ἡ νιότη σου περνᾶ !

ΤΟ ΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ

Μὲ χειλᾶκια μυρωμένα
Ἐπὶ γέλοιο καὶ φιλὶ
Εἴκοσι χρονῶν παρθένα
Ξεψυχᾶ ἄν τὸ πουλί.

Τόση ἐμμορφιά — τί κρίμα !
Τόσης νιότης θησαυρὸ
Τὸν σκεπάζει τόρα μνήμα
Στολισμένο μὲ σταυρό.

Μὰ ἡ κόρη ποῦ πεθαίνει,
Κι' ἀφοῦ χάση τὴν πνοή,
Μέσ' εἰς τὸ μνήμα της κλεισμένη
Ἔχει μιὰ σταλιά ζωή . . .

Ἐπὶ τὸ σταυρὸ κοντὰ ξαπλώνει
Τὰ δροσᾶτά του κλαδιά
Λουλουδάκι ποῦ φυτρώνει
Ἐκ τῆς κόρης τὴν καρδιά.

ΤΑ ΧΙΟΝΙΑ

*

Ὁ ἥλιος λάμπει γεμᾶτος χάρι,
Ἐνῶ τῆ γῆ μας σκεπάζει χιόνι.
Ζέστη καὶ κρύο—τέτοιο ζευγάρι
Ἐγὼ δὲν εἶδα ἄστὴ φύσι μόνη·

Καὶ μιὰ μικρούλα, γαλανομμάτα,
Τὰ ἴδια κάνει κι' αὐτὴ, ἀλήθεια:
Ἐχει τὰ μάτια φωτιαῖς γεμᾶτα
Καὶ χιονισμένα ἔχει τὰ στήθια.

**

Τ' ἀστέρια φέγγουνε ψηλὰ
Κ' ἡ φύσις παγωμένη
Ἀστράφτει καὶ φεγγοβολᾷ
Μὲ χιόνια στολισμένη.

Φτωγή καρδιά ποῦ ἀγαπᾶ
Ἄνελπιδη καὶ μόνη
Μοιάζει ἀστέρι τοῦ σκορπᾶ
Τῆ λάμψι του ἔστο χιόνι.

* * *

Τὶ νὰ εἶνε τάχα τᾶσπρα χιόνια
Ποῦ πέφτουν ἀπ' τὸν Οὐρανὸς
Καὶ ὁ βοριάς μὲ καταφρόνια
Τὰ ἔξανεμίζει ἔστο βουνό;

Μὴν εἶνε χνουῖδι ποῦ σκορποῦνε
Οὐράνι' ἀνθη τρυφερά,
Ἢ πουπουλάκια ποῦ μαδοῦνε
Ἄπ' τῶν ἀγγέλων τὰ φτερά;

Η ΛΥΓΑΡΙΑ

— Ἄν περνᾷς καὶ δέ' με πιάσης,
Τὴν ἀγάπη σου νὰ χάσης!

Τραγουδεῖ δροσιὰ γεμάτη
Τὴν αὐγὴν ἢ Λυγαριά
Καὶ ἀπλώνει 'ς τὸν διαβάτη
Τάνθισμένα της κλαριά.

Κι' ἂν ἐκεῖνος τύχη γέρος,
Ἐσ τῆς ἀγάπης τῆ φωνῆ
Ξεπερνᾷ 'ς τὸ ἄλλο μέρος
Καὶ τὴν κεφαλὴ κουνεῖ...

Μ' ἂν διαβαίνει ὅλη χάρι
Μαυρομμάτα λυγερή,
Κι' ἂν περνᾷ πάλληκάρι,
Κόβουν Λυγαριάς κλαρί.

Γιατὶ ἔχουν μιὰ τρομάρα·
Μὴν τους ἐπιασ' ἢ κατάρρα.

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΤΟ ΒΟΤΑΝΙ

Τὴ φύλιά, ποῦ ταιριασμένο
Χτίζει μὲ τεχνίτου χάρι
Τὸ μικρὸ κι' ἀγαπημένο
Τῶν χελιδониῶν ζευγάρι,

Ἄν κανέννας 'σὲ γλαστράκι
Τὴ φυτέψη καὶ φροντίζει
Κάθε βράδυ μὲ νεράκι
Τακτικὰ νὰ τὴν ποτίζει,

Ἦστερ' ἀπὸ ἓνα μῆνα
Ἡ μικρὴ φύλιά θὰ βγάνη
Δυὸ φυλλάκια — κ' εἶν' ἐκεῖνα
Τῆς ἀγάπης τὸ βοτάνι.

Ὅποιος κι' ὅποια μοιρασθοῦνε
Τὰ δυὸ φύλλ' ἀπ' τὸ χορτάρι
Τρυφερὰ θ' ἀγαπηθοῦνε
Σὰν χελιδониῶν ζευγάρι.

Η ΜΙΑ Κ' Η ΑΛΛΗ

Εἶν' ἡ μιὰ μελαγχρινή
Μὲ κοντόσουρα μαλλάκια
Κ' εἶν' ἡ ἄλλη γαλανή
Μὲ κοράλλινα χειλάκια.

Ἡ μελαγχρινή τρελλή
Γέλοια ἀτέλειωτα μ' ἀρχίζει·
Ἡ ξανθὴ ἐνῶ 'μιλεῖ
Κάπου κάπου καὶ δακρύζει...

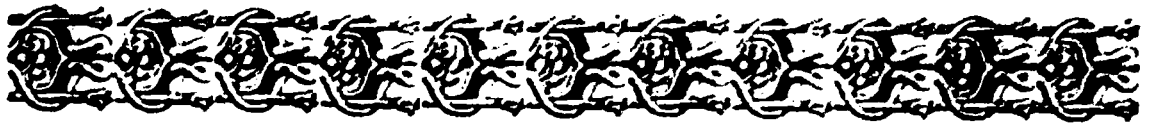
Τῶν ματιῶν τῆς τῆς φωτιαῖς
Ρίχν' ἡ μιὰ γιὰ νὰ κολάζη
Κ' ἡ ξανθὴ μὲ δυὸ ματιαῖς
Τῆς φτωχαῖς ψυχαῖς ἀγιάζει.

Ἀπ' ταῖς δύο... τί νά σας 'πῶ ;
Πάντα δύσκολ' εἶν' ἡ θέσι:
Τὴν ξανθὴ τὴν ἀγάπῳ
Κ' ἡ μελαγχρινὴ μ' ἀρέσει...

Κ' ἔχω σάν ἐπιθυμιά
Τέτοια γνώμη 'ς τὸ κεφάλι :
Νὰ μὲ κόλαζεν ἢ μιὰ
Γιὰ νὰ μ' ἔσωζεν ἢ ἄλλη.

Σ ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Α'

Γοργός ἀγέρας ἔφερε γοργὸ τὸ μήνυμά του
Ἐκ τῆς ράχης τοῦ βουνοῦ ὡς τὰ λειβάδια κάτου
Κ' ἐμήνυσε ἔς τὰ λούλουδα, ἔς τὰ δένδρα, ἔς τὰ χορτάρια,
Νὰ ἔντυσονε γιορτιάτικα τὰ πράσινα κλωνάρια
Καὶ νὰ κινήσουνε νὰ πᾶν ἔς τὸ πανηγύρι πάλι,
Νὰ μετρηθοῦν ἔς τὴν εὐωδιά, νὰ μετρηθοῦν ἔς τὰ κάλλη,
Νὰ κρίνη ὁ κόσμος καὶ νὰ ἰδῆ ἔς τὰ τόσα μαζωμένα
Ποιὰ θᾶνε ἀπ' ὅλα πει' ὁμορφα καὶ πει' ἠλιθιωμένα.
Κι' ὅσα δένδρακια τάκουσαν, τινάζαν τὰ κλαριά τους
Καὶ στήλωσαν καμαρωτὰ καὶ ἴσια τὰ κορμιά τους.
Κι' ὅσα χορτάρια τάκουσαν, ἔσπυρναν τὴν αὐγούλα,
Κ' ἐλούσανε τὰ φύλλα τους μὲ πάχνη καὶ δροσοῦλα.
Καὶ τάνθη τὰ καλότυχα, ποῦ μυρωδιὰ σκορπᾶνε,
Διπλώσανε τὴν μυρωδιὰ — κ' ἐκίνησαν καὶ πᾶνε . .

Β'

Τὸ πανηγύρι ἀρχίνησε . . . Τὰ δένδρ' ἀράδα ἀράδα,
Τὰ χόρτα καὶ τὰ λούλουδα γεμᾶτα πρασινάδα,
Ἐκ τῶν θαρρεῖς καρδιοχτυποῦν, γιὰτ' ὅλα καρτεροῦνε

Νὰ ἰδοῦνε τί θὲ νὰ γενῆ καὶ πῶς θὲ νὰ κριθοῦνε.
 Μ' ἀντὶ κριτάδες σοβαροὶ μ' ἀσπρόμαλλο κεφάλι,
 Ἦρθαν κοπέλλαις ζηλευταῖς, ὄλαις ζωὴ καὶ κάλλη,
 Κι' ἀντὶ γιὰ κάθε 'παίνεμα ἐβάλαν τέτοια κρίσι·
 Ὅποιος κριτῆς θὲ νὰ περνᾷ νὰ κόφτῃ ὅ,τι θελήσῃ.
 Πρῶτῃ περνάει μιὰ ξανθή.—Τὴν πασχαλιὰ ἀντικρύζει.
 Κόφτει κλωνάρι πασχαλιᾶς, τὰ στήθη της στολίζει.
 Καὶ πάλι μιὰ μελαγχρινὴ τὸ χέρι της ἀπλώνει,
 Διαλέγει κρίνο ὀροσερό, κατ'ἄσπρο σὰν τὸ χιόνι . . .
 Μιὰ νύφη ρίχνει ἔντροπαλὴ τριγύρω τὴ μιστιά της,
 Κόφτει ἀνθούς πορτοκαλλιᾶς καὶ πλέκει τὰ μαλλιά της.
 Ἄλλῃ ζητάει ρεζεντᾶ καὶ μιᾶς μικρῆς τὰ χεῖλια
 Μοσχοβολοῦν φωνάζοντας : βανίλλια καὶ βανίλλια !
 Κ' ἡ ἄλλαις χίλιας ποῦ περνοῦν ἔς τὴν ἀνθισμένην στρατά
 Ὅλα ζητοῦν γαρύφαλα καὶ ρόδα μυρωδάτα.

Γ'.

Ἐνας μικρὸς τραγουδιστής, ποῦ τοῦγραψεν ἡ μοῖρα
 Νᾶχη μονάχη τοῦ χαρὰ τὴν φτωχικὴ του λύρα,
 Σὰν ἔμαθε πῶς γίνεται τῶν λουλουδιῶν ἡ κρίσι,
 Ἐς τὸ πανηγύρι ἐκίνησε νὰ πάῃ νὰ χαιρετίσῃ
 Μὲ χαροπὰ τραγεῦδια

Τὰ δυὸ καλὰ ὅπ' ἀγαπᾶ : κοπέλλαις καὶ λουλούδια.
 Κακότυχος! ὅσω νάρθη τὰ βρῆκε τελειωμένα·
 Ὅλον τὸν τόπον ἔρημο, τὰ δένδρα μαδημένα.
 Λές κ' οἱ ἀχόρταστοι κριταὶ 'σὲ ὅλα βρῆκαν χάρι
 Κι' οὔτ' ἐν' ἀνθὸ δὲν ἄφησαν, οὔτε γλωρὸ κλωνάρι.
 Μόνον μιὰ Δάφνη φουντωτὴ, δειλὴ καὶ 'ντροπιασμένη
 Σὲ μιὰν ἀκρούλα μένει.

Κανένας δὲν ἐζήλεψε τὸ φτωχικὸ δενδράκι
 Γιατ' ἔχει ἐπάνω του ὄροσιὰ καὶ μέσα του φαρμάκι.

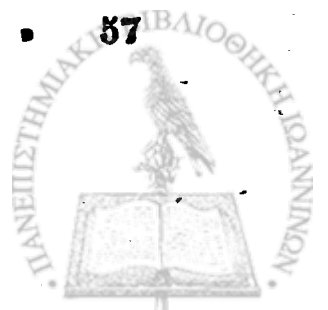
Κ' ἐδάκρυσ' ὁ τραγουδιστὴς, κι' ἄπλωσ' αὐτὸς νὰ πάρῃ
 Τῆς Δάφνης τὸ κλωνάρι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ὁ Ταμπουρῆς	σελ.	1
Ὁ Ξευτερμένος	•	3
Ἡ Ψαροπούλα	•	5
Ὁ Ἄρρωτος Βασιλιάς	•	6
Ἡ Λυγερή καὶ ὁ Ἥλιος	•	8
Ἡ Νεράιδες	•	9
Ἡ Μοναχοκόρη	•	12
Ἡ Σιλίστικα	•	13
Ἡ Τρεῖς Μαροπούλας	•	16
Ὁ Γεροκλήφτης	•	17
Τὸ Τραγούδι τοῦ Πιστιοῦ	•	19
Ἡ Κόρη καὶ τὸ Νεωτόπουλο	•	21
Ἡ Γιαννούλα	•	23
Τὰ Μάγια τῆς Ἀγάπης	•	24
Ἡ Παπαδοπούλα	•	26
Τὸ Πωλὶ	•	28
Ἡ Πεθαμένη	•	29
Τὸ Σιδερόχορτο	•	31
Ἡ Καλόγηρος	•	33
Τὰ Χριστούμματα	•	35
ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ	•	39
Ἡ ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ	•	57

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

σελ.

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΡΗΑΣ

Πρόλογος	•
Ὁ Βασιλεὺς Ἀθήναιος	•
Ὁ Γκιόνης	•
Τὸ Κάστρο τῶν Σερβῶν	•
Ἡ Γοργόνα	•
Τῆς Εὔας τὸ Ζυμῶρι	•
Οἱ τρεῖς Ἀδελφοὶ	•
Τὸ Καταρριμμένο Δεσφί	•
Ἡ Νερούδα Μάννα	•

ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Τὸ τραγῦδι τοῦ Κυκλομήτη	•	10
Ἀναμνήσεις	•	10
Οἱ Ψαράδες	•	10
Στεριά καὶ Θάλασσα	•	11
Ἐρωτικά Ἐπιγράμματα	•	11

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Ἡ Λαμπηδόνα	•	11
Τὰ Κεράσια	•	12
Αἱ Μαθήτριαι	•	12
Τὸ Στεφάνι	•	12
Τὸ Μνήμα τῆς Κόρης	•	12
Τὰ Χιόνια	•	12
Ἡ Λυχνιά	•	128
Τῆς Ἀγάπης τὸ Βοτάνι	•	129
Ἡ Μιὰ κ' ἡ Ἄλλη	•	130
Ἐ τὸ Πατηρίδι	•	132

